Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (втори разширен състав)

10 ноември 2021 година*

„Арбитражна клауза — Международен граждански персонал на международните мисии на Европейския съюз — Наемане на работа въз основа на договор — Последователни срочни договори — Искане за преквалифициране на всички договорни правоотношения в договор за неопределено време — Иск на договорно основание — Иск за извъндоговорна отговорност“

По дело T-602/15 RENV

Liam Jenkinson, с местожителство в Киларни (Ирландия), представляван от N. de Montigny, адвокат,

ищец,

срещу

Съвет на Европейския съюз, представляван от A. Vitro и M. Bishop,

Европейска комисия, представлявана от B. Mongin, D. Bianchi и G. Gattinara,

Европейска служба за външна дейност (ЕСВД), представлявана от S. Marquardt, R. Spáč и E. Orgován,

и

Eulex Kosovo, установена в Прищина (Косово), представлявана от E. Raoult, avocate,

ответници,

с предмет, на първо място, искане по член 272 ДФЕС, от една страна, за преквалифициране на всички договори, по които ищецът е бил нает на работа, в трудов договор за неопределено време, и от друга страна, за присъждане на обезщетение за договорните вреди, които той твърди, че е претърпял в това отношение, и второ, искания по членове 268 ДФЕС и 340 ДФЕС, чиято цел е Съветът, Комисията и ЕСВД, или мисията Eulex Kosovo, да понесат извъндоговорна отговорност,

ОБЩИЯТ СЪД (втори разширен състав),

* Език на производството: френски.

състоящ се от: M. van der Woude, председател, V. Tomljenović, F. Schalin, P. Škvařilová-Pelzl (докладчик) и I. Nõmm, съдии,

секретар: L. Ramette, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 8 юли 2020 г.,

постанови настоящото

Решение

I. Обстоятелствата по спора

1 Ищецът, г-н Liam Jenkinson, ирландски гражданин, първоначално е нает на работа с различни последователни срочни договори (наричани по-нататък „СД“) от 20 август 1994 г. до 5 юни 2002 г. от Мисията за наблюдение в Югославия, създадена с Меморандум за разбирателство, подписан в Белград на 13 юли 1991 г., известна тогава като „Мисия за наблюдение на Европейската общност (МНЕО), впоследствие преименувана на „Мисия за наблюдение на Европейския съюз (МНЕС)“ със Съвместно действие 2000/811/ОВППС на Съвета от 22 декември 2000 година относно Мисията за наблюдение на Европейския съюз (ОВ L 328, 2000 г., стр. 53). Мандатът на МНЕО, а впоследствие и на МНЕС е удължаван многократно, последно със Съвместно действие 2006/867/ОВППС на Съвета от 30 ноември 2006 година за удължаване и изменение на мандата на мисията за наблюдение на Европейския съюз (МНЕС) (ОВ L 335, 2006 г., стр. 48; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 6, стр. 51) до 31 декември 2007 г.

2 След това ищецът е нает на работа от 17 юни 2002 г. до 31 декември 2009 г. с различни последователни СД от Полицейската мисия на Европейския съюз в Босна и Херцеговина (ПМЕС), създадена със Съвместно действие 2002/210/ОВППС на Съвета от 11 март 2002 година относно Полицейска мисия на Европейския съюз (ОВ L 70, 2002 г., стр. 1). Мандатът на ПМЕС е удължаван многократно, последно с Решение 2011/781/ОВППС на Съвета от 1 декември 2011 година относно Полицейската мисия на Европейския съюз (ПМЕС) в Босна и Херцеговина (БиХ) (ОВ L 319, 2011 г., стр. 51), до 30 юни 2012 г.

3 Накрая, ищецът е нает на работа в мисията Eulex Kosovo от 5 април 2010 г. до 14 ноември 2014 г. с единадесет последователни СД, първите девет от които сключени с ръководителя на мисията Eulex Kosovo, а последните два — със самата Мисия (наричани по-нататък „единадесетте СД“). Мисията Eulex Kosovo е създадена със Съвместно действие 2008/124/ОВППС на Съвета от 4 февруари 2008 година относно мисията на Европейския съюз в областта на върховенството на закона в Косово, Eulex Kosovo (ОВ L 42, 2008 г., стр. 92). Тя е удължавана многократно, по-специално до 14 юни 2016 г. с Решение 2014/349/ОВППС на Съвета от 12 юни 2014 година за изменение на Съвместно действие 2008/124/ОВППС (ОВ L 174, 2016 г., стр. 42).

4 По време на десетия СД, сключен с мисията Eulex Kosovo за периода от 15 юни до 14 октомври 2014 г. ищецът е уведомен с писмо на нейния ръководител от 26 юни 2014 г. (наричано по-нататък „писмото от 26 юни 2014 г.“), че вследствие решение за

преструктуриране на мисията Eulex Kosovo, взето от държавите членки на 24 юни 2014 г., длъжността, която той заема откакто работи в нея, след 14 ноември 2014 г. ще бъде премахната и поради това след тази дата договорът му няма да бъде подновен. Така ищецът и мисията Eulex Kosovo сключват единадесетия и последен СД за периода от 15 октомври до 14 ноември 2014 г. (наричан по-нататък „последният СД“).

5 С изключение на последния СД, всички СД, сключени от ищеца във връзка с дейността му в мисията Eulex Kosovo, съдържат арбитражна клауза, която определя като компетентни при спор белгийските съдилища. Член 21 от последния СД съдържа арбитражна клауза, която предвижда, че на основание член 272 ДФЕС Съдът на Европейския съюз е компетентен по всеки свързан с договора спор.

II. Производства пред Общия съд и пред Съда

6 На 23 октомври 2015 г. ищецът предявява настоящия иск в секретариата на Общия съд срещу Съвета на Европейския съюз, Европейската комисия, Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и мисията Eulex Kosovo.

7 Като се произнася с определение от 9 ноември 2016 г. — Jenkinson/Съвет и др. (T-602/15, наричано по-нататък „първоначалното определение“, EU:T:2016:660) относно възраженията за недопустимост, повдигнати от ответниците, Общият съд обявява, че явно не е компетентен да се произнесе по първите две главни искания, и отхвърля третото искане, предявено при условията на евентуалност, като явно недопустимо. Поради това Общият съд отхвърля изцяло иска.

8 След жалбата, подадена от ищеца срещу първоначалното определение, Съдът го отменя с решение от 5 юли 2018 г., Jenkinson/Съвет и др. (C-43/17 P, наричано по-нататък „решението по жалбата“, EU:C:2018:531) и делото е върнато на Общия съд.

9 След решението по жалбата съгласно член 217, параграф 2 от Процедурния правилник на Общия съд на ответниците е даден срок да представят писмена защита.

10 С отделни актове, подадени съответно на 31 октомври от Комисията и на 19 ноември 2018 г. от Съвета и ЕСВД, тези страни повдигат възражения за недопустимост.

11 Мисията Eulex Kosovo представя писмената си защита на 19 ноември 2018 г.

12 На 28 януари 2019 г. ищецът представя становището си по възраженията за недопустимост на Съвета, на Комисията и на ЕСВД.

13 На 5 февруари 2019 г. ищецът представя писмена реплика.

14 С писмо, подадено в секретариата на 12 февруари 2019 г., в съответствие с член 66 от Процедурния правилник ищецът иска някои лични данни, съдържащи се в приложение 2 към писмената реплика, да бъдат изключени от обществено достъпната информация (различни от държавата по пребиваване).

15 На 21 март 2019 г. мисията Eulex Kosovo представя писмена дуплика.

16 С определение от 29 март 2019 г. първи състав постановява, че възраженията за недопустимост ще бъдат разгледани в решението по същество. Впоследствие Съветът, Комисията и ЕСВД представят писмени защити.

17 На 18 юни 2019 г. ищецът иска разрешение да представи писмена реплика, за да отговори на писмените защити на Съвета, на Комисията и на ЕСВД. В това искане той моли и да бъде извършено процесуално-организационно действие, с което Комисията да бъде поканена да представи копие от подписания от нея договор с различните ръководители на мисията Eulex Kosovo (или поне с ръководителя на мисията, заемал тази длъжност в периода от октомври до ноември 2014 г.).

18 На 21 юни 2019 г. първи състав решава да не допуска представянето на такава реплика. Освен това, тъй като на 9 юли 2019 г. Комисията е представила копие от договорите, подписани от нея с ръководителите на мисията, заемали длъжността в периода между 15 юни 2014 г. и 14 юни 2015 г., не е било необходимо да се изразява становище относно поисканото от ищеца процесуално-организационно действие. Той представя становището си по посочените договори в определения срок.

19 На 6 септември 2019 г., по предложение на съдията докладчик Общият съд (първи състав) извършва процесуално-организационно действие (наричано по-нататък „първото процесуално-организационно действие“), в рамките на което събира становищата на ищеца, от една страна, относно определена информация и документи, съдържащи се в дупликата или в приложението към нея, и от друга страна, относно ирландското законодателство, в случай че се окаже приложимо по настоящия спор. Ищецът отговаря на два етапа, на 16 септември 2019 г. и после на 27 септември 2019 г., на въпросите, поставени в рамките на посоченото по-горе процесуално-организационно действие.

20 С писмо, подадено в секретариата на 27 септември 2019 г., в съответствие с член 66 от Процедурния правилник ищецът иска анонимизиране на всички лични, семейни, финансови и данъчни данни, съдържащи се в различните формуляри, представени от мисията Eulex Kosovo, както и в приложение 2 към отговора от 16 септември 2019 г. на първото процесуално-организационно действие.

21 Поради частичното обновяване на състава на Общия съд настоящото дело е разпределено на нов съдия докладчик, заседаващ във втори състав.

22 На 16 януари 2020 г. по предложение на втори състав, на основание член 28 от своя Процедурен правилник Общият съд решава да преразпредели делото на разширен съдебен състав.

23 С решение от 21 януари 2020 г., тъй като член на съдебния състав е възпрепятстван да заседава, на основание член 17, параграф 2 от Процедурния правилник председателят на Общия съд определя себе си за попълване на състава.

24 На 13 март 2020 г. по предложение на съдията докладчик Общият съд (втори разширен състав) извършва процесуално-организационно действие (наричано по-нататък „второто процесуално-организационно действие“), с което приканва ищеца и ответниците да отговорят на различни въпроси; ищецът отговаря с писмо от 30 април 2020 г. (наричано по-нататък „отговорът от 30 април 2020 г.“), а ответниците — с четири отделни писма, всички от 29 май 2020 г.

25 В отговора си от 30 април 2020 г. на въпроса, в който е приканен да уточни изрично и ясно правното основание на второто главно искане, ищецът посочва, че с него цели институциите да понесат извъндоговорна отговорност по членове 268 ДФЕС и 340 ДФЕС. Ответниците са приканени да изразят евентуалните си становища по посочения отговор.

26 На 11 юни 2020 г. ищецът представя становище по отговорите на ответниците на въпросите, поставени им в рамките на второто процесуално-организационно действие (наричано по-нататък „становището от 11 юни 2020 г.“).

27 С четири отделни писма, всички от 12 юни 2020 г., ответниците представят становищата си по отговора на ищеца от 30 април 2020 г.

28 С писмо от 25 юни 2020 г., което е решено да се приложи към преписката по производството, мисията Eulex Kosovo представя своето становище по становището от 11 юни 2020 г.

29 На 1 декември 2020 г. по предложение на съдията докладчик Общият съд (втори разширен състав) извършва процесуално-организационно действие (наричано по-нататък „третото процесуално-организационно действие“), като приканва ищеца и ответниците да отговорят на различни въпроси; те правят това, съответно Комисията с писмо от 23 декември 2020 г., ищецът с писмо от 24 декември 2020 г., а Съветът, ЕСВД и мисията Eulex Kosovo с три отделни писма, всяко от 5 януари 2021 г.

30 С писмо от 14 януари 2021 г. ищецът изразява становище по отговора на мисията Eulex Kosovo на първия въпрос, поставен му в рамките на третото процесуално-организационно действие (наричано по-нататък „становището от 14 януари 2021 г.“).

III. Искания

31 Ищецът иска от Общия съд:

„Главно искане:

1. относно правата, произтичащи от частноправния договор:

   – да преквалифицира договорното му правоотношение в трудов договор за неопределено време,

   – да установи нарушението от ответниците на договорните им задължения, и по-специално на задължението им да отправят предизвестие в рамките на прекратяването на договор за неопределено време;

     [в]следствие на това, да бъде компенсирана вредата, претърпяна поради злоупотребата при […] използването на [последователни СД] на цената на трайна несигурност у ищеца, както и неизпълнението на задължението да отправят предизвестие за прекратяването на договора:

– да осъди ответниците да заплатят на ищеца обезщетение за неспазено предизвестие в размер на 176 601,55 [евро] изчислено въз основа на трудовия му стаж в службата в рамките на мисиите, създадени от [Съюза],

– при условията на евентуалност, да осъди ответниците да му заплатят обезщетение за компенсиране на неспазено предизвестие в размер на 45 985,15 [евро], изчислено предвид продължителността на извършваната от него дейност за [мисията Eulex Kosovo];

– да обяви, че уволнението му е незаконно и поради това да осъди ответниците да му заплатят обезщетение, оценено ex aequo et bono в размер на 50 000 [евро],

– да установи, че ответниците не са изготвили предвидените в закона [и свързани със социалното осигуряване] документи за прекратяването на договора,

– да ги осъди да му заплатят сумата от 100,00 [евро] за всеки ден забава, считано от предявяването на настоящия иск,

– да ги осъди да му предадат [свързаните със социалното осигуряване] документи за прекратяването на договора;

– да осъди ответниците да заплатят лихви върху посочените по-горе суми, изчислени въз основа на законния лихвен процент в Белгия[;]

2. относно злоупотребата с власт и наличната дискриминация:

– да обяви, че [Съветът, Комисията и ЕСВД] са третирали ищеца дискриминационно без обективна обосновка за времето на работата му в рамките на създадените от тях мисии, що се отнася до възнаграждението му, пенсионните му права и свързаните с тях предимства, както и по отношение на гаранцията за последваща работа,

– да установи, че ищецът е трябвало да бъде нает на работа като срочно нает служител [в Съвета, в Комисията или в ЕСВД],

– да осъди [Съвета, Комисията и ЕСВД] да го обезщетят за загубата на възнаграждение, на пенсия, на надбавки и предимства вследствие на посочените по-горе нарушения на правото на [Съюза],

да ги осъди да му заплатят лихвите върху тези суми, изчислени въз основа на законния лихвен процент в Белгия,

– да даде срок на страните, за да определят посоченото обезщетение, като се вземат предвид степента и стъпката, в която ищецът е трябвало да бъде назначен, средното нарастване на възнаграждението, развитието на кариерата му, надбавките, които е трябвало да получава при това положение като срочно нает служител, и да сравни този резултат с действително полученото от ищеца възнаграждение[;]

при условията на евентуалност:

– да установи нарушението от страна на ответниците на техните задължения,

– да ги осъди да заплатят на ищеца обезщетение за вредата, произтичаща от посочените нарушения, оценено ex aequo et bono в размер на 150 000 [евро];

във всички случаи:

да осъди ответниците да заплатят съдебните разноски“.

32 Съветът моли Общия съд:

– като главно искане, да обяви иска за недопустим в частта, в която е насочен срещу него,

– при условията на евентуалност да обяви иска за недопустим, тъй като е просрочен,

– при условията на евентуалност спрямо предходното да обяви иска за неоснователен,

– да осъди ищеца да заплати съдебните разноски.

33 Комисията моли Общия съд:

– да отхвърли иска като недопустим по отношение на нея,

– при условията на евентуалност, да отхвърли иска като неоснователен,

– да осъди ищеца да заплати разноските.

34 ЕСВД иска от Общия съд:

– да отхвърли иска като недопустим, тъй като е просрочен,

– при всички случаи да отхвърли иска като недопустим в частта, в която е насочен срещу нея,

– при условията на евентуалност да отхвърли иска като неоснователен,

– да осъди ищеца да заплати разноските.

35 Мисията Eulex Kosovo моли Общия съд:

– като главно искане, да отхвърли иска като недопустим, тъй като е просрочен,

– при условията на евентуалност да отхвърли иска като неоснователен,

– да осъди ищеца да заплати разноските.

IV. От правна страна

36 В самото начало следва да се приеме, че поради изтъкнатите от ищеца причини трябва да бъдат уважени неговите искания по член 66 от Процедурния правилник за изключване и за анонимизиране на лични данни, както е посочено в точки 14 и 20.

A. Предварителни бележки

37 Като начало, с оглед на доброто правораздаване е необходимо преди всичко да се определят точно правното основание и предметът на иска, както и на първите три искания на ищеца. След това ще бъде припомнен обхватът на решението по жалбата.

1. По правното основание и предмета на иска, както и на първите три искания на ищеца

38 С първите си три искания, както е обобщил Съдът в точка 3 от решението по жалбата, по същество ищецът формално моли Общия съд:

– главно, да преквалифицира договорното му правоотношение в трудов договор за неопределено време (наричан по-нататък „ДНВ“), да установи нарушението от ответниците на договорните им задължения, и по-специално на задължението да отправят предизвестие в рамките на прекратяването на ДНВ, да установи, че уволнението му е незаконно, и поради това да осъди ответниците да платят обезщетение за вредата, претърпяна поради злоупотребата с последователното използване на СД, поради неизпълнението на задължението да отправят предизвестие и поради незаконното уволнение (наричано по-нататък „първото искане“),

– главно, да обяви, че Съветът, Комисията и ЕСВД са го третирали дискриминационно по време на работата му в международните мисии на Съюза, посочени в точки 1—3 (наричани по-нататък „мисиите“), що се отнася до възнаграждението му, пенсионните му права и други предимства, да установи, че е трябвало да бъде нает на работа като срочно нает служител от някоя от ответните страни и поради това да ги осъди да го обезщетят за претърпяната поради този факт вреда (наричано по-нататък „второто искане“), и

– при условията на евентуалност, да осъди ответниците на основание на извъндоговорната им отговорност да го обезщетят за вредата, произтичаща от нарушението на техните задължения (наричано по-нататък „третото искане“)

39 На първо място, в самото начало следва да се постанови дали, както имплицитно оспорват Съветът, ЕСВД и мисията Eulex Kosovo, доколкото твърдят, че искът е недопустим поради просрочие, той трябва да се разглежда като жалба за отмяна, подадена на основание член 263 ДФЕС.

40 В това отношение следва да се отбележи, че несъмнено в исковата молба има различни индикации, които могат да наведат на мисълта, че искът поне частично се основава на разпоредбите на член 263 ДФЕС. Така в горната част на първата ѝ страница стои заглавието „Жалба за отмяна и искане за обезщетение“, а в точка 158 от исковата молба ищецът твърди, че „решението за неподновяване [на неговия договор] е незаконосъобразно и трябва да

бъде отменено“. Освен това описът на приложените към исковата молба документи е озаглавен „Опис на документите, приложени към жалбата за отмяна[…]“, а приложенията към исковата молба са посочени като „приложение номер […] към жалбата за отмяна“.

41 При все това, освен факта, че както в становището си по възраженията за недопустимост, така и в репликата ищецът формално отрича, че е подавал жалба за отмяна, от исковата молба по същество ясно личи, че независимо от посочените в точка 40 по-горе приблизителни термини в неговите писмените изявления, той не е имал намерение да подава жалба на основание член 263 ДФЕС.

42 Всъщност, първо, първите три искания на ищеца, които формално определят предмета на спора, не съдържат искане за отмяна на какъвто и да било акт, по-конкретно на писмото от 26 юни 2014 г. или на решение, съобщено му в това писмо. За сметка на това се налага изводът, че както е изложено подробно в точки 50—62 по-долу, посочените искания са единствено за преквалифициране на последователните СД в ДНВ, от една страна, и за обезщетяване на вреди с договорен и извъндоговорен характер.

43 Второ, противно на твърдяното по същество от Съвета и ЕСВД в повдигнатите от тях възражения за недопустимост, както и от мисията Eulex Kosovo в писмената ѝ защита, ищецът не твърди, че договорът му неоснователно не е подновен. Всъщност, както официално посочва в становището си по възраженията за недопустимост и в репликата, той не поставя поначало под въпрос правото на мисията Eulex Kosovo да прекрати трудовото правоотношение и не иска да бъде възстановен на работа.

44 Трето, никъде в писмените си изявления ищецът не твърди, че е доказал незаконосъобразността на някой акт, така че да иска отмяната му. В най-добрия случай, както посочва по същество в отговора си на въпрос, поставен му в съдебното заседание и който е отбелязан в протокола от това заседание, той изтъква незаконосъобразността на Съвместно действие 2008/124, за да търси обезщетение за извъндоговорните вреди в контекста на второто главно искане.

45 С оглед на изложените по-горе съображения следва да се приеме, че настоящият иск не е подаден на основание член 263 ДФЕС. Следователно повдигнатото от Съвета, ЕСВД и мисията Eulex Kosovo възражение за недопустимост, изведено от просрочването на предполагаемата жалба за отмяна на писмото от 26 юни 2014 г., трябва да се отхвърли като необосновано от фактическа и правна страна.

46 На второ място, следва да се провери дали, както изтъква ищецът в писмената фаза на производството, искът съдържа възражение по член 277 ДФЕС за незаконосъобразност на Съвместно действие 2008/124.

47 Всъщност в становището си по възраженията за недопустимост и в репликата ищецът подчертава, че макар в случая основанията му да са нарушение на приложимото за договорите право, той не е подал жалба за отмяна на основание член 263 ДФЕС, а „иск за обезщетение с главно основание член 272 [ДФЕС], а след това, в допълнение, на основание член 277 ДФЕС (възражение за незаконосъобразност) и на член 268 ДФЕС (извъндоговорна отговорност на Съюза)“.

48 В това отношение, както вече бе посочено в точка 44 по-горе, от писмените изявления на ищеца е видно, че той се е позовал на незаконосъобразността на Съвместно действие 2008/124 в най-добрия случай, за да докаже основателността на искането си да му бъде присъдено обезщетение за извъндоговорните вреди, които твърди в контекста на второто главно искане. Освен това, дори да се предположи, че ищецът е повдигнал възражение за незаконосъобразност на Съвместно действие 2008/124 на основание член 277 ДФЕС, тогава би следвало да се приеме, че това искане не е подкрепено от нито един правен или фактически довод, който да е развит в исковата молба, и че поради това, след като ищецът не излага никакъв довод в подкрепа на това възражение, би трябвало да се констатира, че то не отговаря на условията, предвидени в член 76, буква г) от Процедурния правилник и следователно трябва да бъде обявено за недопустимо (вж. в този смисъл и по аналогия решение от 14 юли 2016 г., Alesa/Комисия, T-99/14, непубликувано, EU:T:2016:413, т. 87—91 и решение от 3 март 2021 г., Barata/Парламент, T-723/18, обжалвано, EU:T:2021:113, т. 59—62).

49 На трето място, следва да се определят правното основание и предметът на първите три искания на ищеца.

50 Що се отнася до първото главно искане, от една страна, то е предявено по член 272 ДФЕС пред съда на Съюза в контекста на арбитражна клауза, която възлага компетентност на този съд и фигурира в последния ДНВ, сключен между ищеца и мисията Eulex Kosovo.

51 Всъщност от мотивите към исковата молба, а именно от раздел, озаглавен „Съдебна компетентност“, е видно, че ищецът възпроизвежда посочената арбитражна клауза, която възлага на Съда на Европейския съюз компетентност да разреши спор във връзка с този договор, като се позовава изрично на член 272 ДФЕС.

52 От друга страна, що се отнася до предмета на претенциите по първото искане, както е видно от направеното им от Съда обобщение, възпроизведено в точка 38 по-горе, ищецът иска от Общия съд да преквалифицира последователните СД в ДНВ и да констатира, че условията, при които мисията Eulex Kosovo е прекратила този ДНВ, нарушават трудовото право, приложимо към този вид договори. В това отношение в самото изложение на първото искане, възпроизведено в точка 31 по-горе, ищецът се основава по-специално на формалните и материални правила, приложими към прекратяването на ДНВ, и се позовава на правилата относно обезщетението, което компенсира неспазването на срока на предизвестие.

53 Така предметът на иска, що се отнася до първото главно искане, попада в рамката, очертана от трудовия(те) договор(и) на ищеца, разглеждан(и) и тълкуван(и) в светлината на приложимото трудово право.

54 Предвид изложените по-горе съображения следва да се приеме, че първото главно искане цели — с оглед на правото, приложимо към разглежданото договорно правоотношение — от една страна, преквалифициране на последователните СД в ДНВ и от друга страна, в резултат на това преквалифициране и поради неизпълнението от ответниците на договорните им задължения, обезщетяване на всички предполагаеми договорни вреди, претърпени поради злоупотребата с последователните СД и нарушаването както на правата на ищеца в рамките на ДНВ, така и на условията за прекратяване на този вид договори.

55 Що се отнася до второто искане, също представено като главно, първо, в отговора си от 30 април 2020 г. ищецът посочва, че целта му е „институциите да понесат извъндоговорна отговорност на основание на членове 268 и 340 [ДФЕС] във връзка със създадената правна рамка относно набирането на договорно нает международен персонал от мисиите, която е [била] незаконна поради изложените в иска основания […]“.

56 Второ, налага се изводът, че макар такова правно основание да не е посочено изрично в исковата молба, от мотивите ѝ ясно личи, че посоченото искане цели обезщетяване на вредите, нанесени от решенията на институциите в политиката на наемане на международен граждански персонал в международните мисии на Съюза, за които ищецът е работил.

57 Всъщност, преди всичко, както самият Съд е обобщил в точка 3 от решението по жалбата, с второто си искане ищецът моли Общия съд да обяви, че Съветът, Комисията и ЕСВД са го третирали дискриминационно по време на работата му в трите мисии, посочени по-горе в точки 1—3, що се отнася до възнаграждението му, до пенсионните му права и други предимства, да установи, че той е трябвало да бъде назначен като срочно нает служител от една от тези институции и съответно да ги осъди да го обезщетят.

58 По-нататък, претенцията по второто искане за присъждане на обезщетение не е отправена срещу мисията Eulex Kosovo, договарящата страна, с която ищецът е сключил последния СД, съдържащ арбитражна клауза, която определя като компетентен при спор съда на Съюза.

59 Накрая, в становището си по възраженията за недопустимост, що се отнася до второто искане, както бе посочено в точка 55 по-горе, ищецът не само изрично се е позовал на разпоредбите на членове 268 ДФЕС и 340 ДФЕС, но освен това е уточнил, като същевременно ги поддържа, мотивите, изложени в исковата молба в подкрепа на обезщетението, претендирано на основание на извъндоговорната отговорност на съответните ответници.

60 С оглед на изложените по-горе съображения следва да се приеме, че второто главно искане е основано на разпоредбите на членове 268 ДФЕС и 340 ДФЕС и Съветът, Комисията и ЕСВД да бъдат осъдени да платят извъндоговорните вреди, които ищецът твърди, че е претърпял поради политиката им за набиране на международен граждански персонал в мисиите, за които той е работил.

61 Що се отнася до третото искане, направено при условията на евентуалност, безспорно е, че то се основава на разпоредбите на членове 268 ДФЕС и 340 ДФЕС. То цели да се признае извъндоговорната отговорност на „европейските институции“ поради вредите, които ищецът би претърпял, в случай че Общият съд отхвърли първите му две главни искания.

62 В заключение, за да се определи предметът на настоящия иск, от направените в точки 45, 48, 54, 60 и 61 по-горе констатации следва, че що се отнася до първото главно искане, този иск е предявен на основание на арбитражна клауза, която определя като компетентен при спор съда на Съюза и която се съдържа в последния СД, а що се отнася до второто искане, също предявено като главно, и третото искане, което е предявено при условията на евентуалност, настоящият иск е за извъндоговорна отговорност, предявен на основание 268 и 340 ДФЕС.

2. По компетентността на Общия съд след постановяване на решението по жалбата

63 С точка 1 от диспозитива на решението по жалбата Съдът отменя изцяло първоначалното определение. Освен това, тъй като не е в състояние да се произнесе по съществото на делото, в точка 2 от диспозитива той решава да го върне на Общия съд. Поради това Общият съд следва да се произнесе по целия петитум на исковата молба.

64 В това отношение, на първо място, що се отнася до първото искане, трябва да се припомни, че в точки 49 и 50 от решението по жалбата Съдът е приел, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че явно не е компетентен да се произнесе по-специално по посоченото искане, въпреки, че ръководейки се от точка 10 от решение от 1 юли 1982 г., Porta/Комисия (109/81, EU:C:1982:253), посочено от него в точка 44 от решението по жалбата, той е трябвало да провери дали и ако е така, до каква степен е можел да вземе предвид и трудовите договори преди последния СД.

65 От точки 45—47 от решението по жалбата обаче е видно, че доколкото са свързани с единно и непрекъснато трудово правоотношение, съществувало въз основа на последователни СД, претенциите на ищеца са за преквалифицирането на всички договори и се основават на всички тях, включително и на последния СД. В това отношение в точка 48 от посоченото решение Съдът стига до извода, че в иска са отправени претенции, които произтичат и от последния СД.

66 Следователно Общият съд трябва да разгледа претенциите по първото искане, като вземе предвид и трудовите договори преди последния СД.

67 На второ място, като се има предвид, че претенциите на ищеца за обезщетение — направени във второто и в третото искане — не са предявени в рамките на арбитражна клауза по член 272 ДФЕС, а на основание членове 268 и 340, втора алинея ДФЕС, компетентността на Общия съд да се произнесе по тях, не зависи от арбитражните клаузи, съдържащи се в различните сключени от ищеца СД.

68 Освен това от практиката на Съда следва, че компетентни да осъществяват контрол върху актовете за управление на персонала, свързани с дейности на „мястото на операциите“, са Общият съд, а при обжалване — Съдът. Според Съда тази компетентност произтича, що се отнася до споровете в областта на извъндоговорната отговорност, от член 268 ДФЕС във връзка с член 340, втора алинея ДФЕС, като се вземат предвид член 19, параграф 1 ДЕС и член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз (вж. в този смисъл решение от 19 юли 2016 г., H/Съвет и др., C-455/14 P, EU:C:2016:569, т. 58). В това отношение Съдът е постановил, че макар да са приети в контекста на Общата външна политика и политиката на сигурност (ОВППС), решенията за реорганизация на членовете на дадена мисия в мястото на операциите не са актове по член 24, параграф 1, втора алинея ДЕС и по член 275, първа алинея ДФЕС, поради което са от компетентността на съда на Съюза на основание на посочените по-горе общи разпоредби от Договора за функционирането на ЕС, що се отнася до споровете в областта на извъндоговорната отговорност (вж. в този смисъл решение от 19 юли 2016 г., H/Съвет и др., C-455/14 P, EU:C:2016:569, т. 59).

69 В случая от съответния предмет на всяка от претенциите за обезщетение, предявени от ищеца във второто и третото му искане, както са дефинирани в точки 55—61 по-горе, става ясно, че доколкото са свързани с правната уредба на наемането на работа по договор на

международния граждански персонал в мисиите като цяло и с конкретните условия, при които ищецът е бил нает на работа, те се отнасят до актове за управление на персонала. Следователно с оглед на цитираната в точка 68 по-горе съдебна практика Общият съд е компетентен да разгледа посочените претенции на основание на член 268 ДФЕС и член 340, втора алинея ДФЕС.

70 В заключение, Общият съд е компетентен да разгледа, от една страна, претенциите по първото искане по силата на арбитражната клауза, която определя като компетентен при спор съда на Съюза и която се съдържа в последния СД, и от друга, претенциите по второто и третото искане, повдигнати, съответно като главно искане и искане при условията на евентуалност, на основание член 268 ДФЕС и член 340, втора алинея ДФЕС.

Б. По допустимостта

71 Ответниците повдигат няколко възражения за недопустимост. Поотделно или заедно те твърдят, от една страна, че претенцията, отправена при условията на евентуалност, за присъждане на обезщетение не е достатъчно ясна и от друга страна, че те не са отговорни за фактите, решенията и евентуалните нередности, на които се позовава ищецът.

72 Според ищеца тези две възражения за недопустимост са неоснователни.

73 Преди всичко първото възражение за недопустимост, в което се твърди, че направената при условията на евентуалност претенция за присъждане на обезщетение е неясна, и което е свързано изключително с третото искане, доколкото именно то е представено при условията на евентуалност спрямо първите две, следва евентуално да бъде разгледано само ако първите две искания бъдат отхвърлени.

74 Що се отнася до второто възражение за недопустимост, според което ответниците не са отговорни за фактите, решенията и евентуалните нередности, на които се позовава ищецът, те изтъкват по същество, че не са установявали никаква договорна връзка с ищеца (що се отнася до Съвета, ЕСВД или Комисията) или че не са установявали такава преди 5 април 2010 г. (що се отнася до мисията Eulex Kosovo). Следователно те не били отговорни — изцяло или отчасти — за укоримото поведение.

75 Първо, следва да се приеме, че всички доводи, изложени в подкрепа на настоящото възражение за недопустимост, се отнасят, поне по същество, до претендираното преквалифициране на последователните СД в ДНВ и до претендираното обезщетение за договорните вреди, които ищецът твърди, че е претърпял. С оглед на констатацията в точка 54 по-горе обаче ищецът претендира за преквалифицирането и за обезщетението в рамките на първото главно искане. Ето защо следва да се приеме, че по същество възражението не е за недопустимост на целия иск, а само на първото искане.

76 Второ, следва да се констатира, че когато в рамките на арбитражна клауза Общият съд е сезиран по член 272 ДФЕС с иск относно трудовото право, по-специално с въпроса дали дадено договорно правоотношение трябва да се преквалифицира в ДНВ, проверката на възможното участие на ответниците в това правоотношение и евентуално на съответния период е въпрос, тясно свързан с проверката на основателността на иска.

77 Трето, същото се отнася и до разглеждането на въпроса дали и в каква степен всеки от ответниците е отговорен за договорните вреди, на които се позовава ищецът в рамките на първото искане, още повече след като претендираното преквалифициране в ДНВ и претендираното свързано с него обезщетение се отнасят не само до трудовото правоотношение, в което ищецът е встъпил в контекста на дейността си в мисията Eulex Kosovo, но и до правоотношенията, в които е встъпил в контекста на първите две мисии, посочени по-горе в точки 1 и 2. От една страна обаче, мисията Eulex Kosovo се сдобива с правосубектност едва през 2014 г., след като член 15а е включен в Съвместно действие 2008/124 с Решение 2014/349. От друга страна, както личи от точки 1 и 2 по-горе, първите две мисии вече не действат. Следователно, ако претенцията за преквалифициране на всички трудови правоотношения на ищеца в рамките на трите мисии между 20 август 1994 г. и 14 ноември 2014 г. в единен ДНВ и претенцията за присъждане на обезщетение за твърдените договорни вреди бъдат уважени, би следвало, във всеки случай до 12 юни 2014 г., когато е предоставена правосубектност на мисията Eulex Kosovo, да бъдат установени отговорните за съответните дейности институции на Съюза.

78 Ето защо именно след като бъде разгледано по същество първото искане, ще трябва евентуално да се определи с оглед на приложимото право до каква степен претенциите на ищеца в това искане са основателни по отношение на всеки един от ответниците.

79 Предвид изложените по-горе съображения и обстоятелствата по случая, Общият съд счита за уместно в интерес на доброто правораздаване да разгледа претенциите по първото искане, преди евентуално да разгледа посочените възражения за недопустимост (вж. в този смисъл и по аналогия решение от 26 февруари 2002 г., Съвет/Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, т. 52).

B. По същество

1. По основната претенция за преквалифициране на договорното правоотношение в ДНВ и за присъждане на обезщетение за договорните вреди (първото искане)

а) По претендираното преквалифициране на последователните СД в единен ДНВ

80 Що се отнася до проверката дали е основателна претенцията по първото искане, доколкото цели последователните СД на ищеца да бъдат преквалифицирани в ДНВ, следва да се отбележи, че в частта, отнасяща се до предмета на иска, и в петитума на исковата молба ищецът настоява в първото искане най-общо казано „договорното му правоотношение да бъде [пре]квалифицирано в [ДНВ]“. Освен това от мотивите на исковата молба, които подкрепят посочената претенция, е видно, че под „договорно правоотношение“ ищецът разбира всички последователни СД, които е сключил в рамките на дейността си в мисиите, посочени в точки 1—3 по-горе. Следователно претенциите за преквалифициране на договорното правоотношение в ДНВ и за присъждане на обезщетение за твърдените договорни вреди се отнасят, главно, до всички договори, сключени в рамките дейността в мисиите, а при условията на евентуалност, до единадесетте СД, свързани с дейността му в рамките на мисията Eulex Kosovo.

81 От решението по жалбата обаче следва, че съдебната компетентност на Общия съд произтича от арбитражната клауза, която определя като компетентен при спор съда на Съюза и която се съдържа в последния СД, и че както бе констатирано в точки 64—66 по-горе, тази компетентност обхваща всички искания, които произтичат от последния СД или са пряко свързани с произтичащите от него задължения.

82 Ето защо, доколкото последният СД е част от единадесетте СД, които са свързани с дейността на ищеца в мисията Eulex Kosovo, най-напред следва да бъде разгледана претенцията за преквалифициране в единен ДНВ на единадесетте СД. Всъщност, ако тази претенция бъде отхвърлена, Общият съд няма да е компетентен да разгледа тази за преквалифициране в ДНВ на първите две поредици от СД, сключени от ищеца в контекста на дейността му в рамките на първите две мисии, посочени в точки 1 и 2 по-горе, тъй като последните СД не съдържат арбитражна клауза, която да посочва като компетентен при спор съда на Съюза.

83 За да бъде проверена претенцията за преквалифициране на единадесетте СД в единен ДНВ, следва да се определи правото, приложимо към договорното правоотношение между ищеца и мисията Eulex Kosovo или ръководителите на мисията, що се отнася до първите девет СД, след което да се приложи посоченото право.

1) Определяне на приложимото към единадесетте СД право

84 Що се отнася до правото, приложимо към неговото договорно правоотношение в рамките на мисията Eulex Kosovo, ищецът твърди нарушение, от една страна, на различни разпоредби на белгийското право или, при условията на евентуалност, на ирландското право, а от друга страна, на редица общи норми и принципи на правото на Съюза, и по-специално на принципите и правилата, установени с Директива 1999/70/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 година относно Рамково споразумение за срочната работа, сключено между Европейската конфедерация на профсъюзите (CES), Съюза на индустриалците в Европейската общност (UNICE) и Европейския център на предприятията с държавно участие (CEEP) (ОВ L 175, 1999 г., стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 5, стр. 129). В приложение на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 година относно приложимото право към договорни задължения (Рим I) (ОВ L 177, 2008 г., стр. 6), и по-специално на член 8, параграф 4 от него, към настоящия спор следвало да се приложи белгийското право. Що се отнася до твърдяното нарушение на общите принципи на правото на Съюза, ищецът се позовава на практиката на съдилищата на Съюза, от която следвало, че произтичащите от Директива 1999/70 принципи могат да бъдат предявявани пред институциите на Съюза, когато конкретизират основни правила на Договора за ЕС и общи принципи, пряко обвързващи тези институции. Освен това ищецът сочи нарушение на Европейския кодекс за добро поведение на администрацията на Европейския омбудсман (наричан по-нататък „Кодексът за добро поведение“), който според него по същество възпроизвежда всички права на работниците, както са защитени от актовете на Съюза и от националните разпоредби.

85 Ищецът поддържа най-напред, че от една страна, назначаването му въз основа на последователни СД е злоупотреба и че изискваните от белгийското право формалности преди сключването на посочените СД не са били спазени. Поради това той иска договорното му правоотношение да бъде преквалифицирано в ДНВ. От друга страна, поради това преквалифициране биха били нарушени всички социални права, с които той

би се ползвал в качеството си на работник, нает на ДНВ, по-специално по отношение на социалното осигуряване и пенсиите, но също по отношение на информирането, консултирането, уведомяването и прекратяването на договора. При все това той заявява, че не оспорва законосъобразността на решението договорът му да не бъде подновен и не иска да бъде възстановен на работа.

86 По-нататък, той не е съгласен с довода, че приложимият към договорното му правоотношение закон е автономният закон на мисията Eulex Kosovo, още повече че правните инструменти, на които тя се позовава, не могат да му бъдат противопоставени.

87 Накрая, в отговор на въпрос, зададен му в контекста на първото процесуално-организационно действие, приканен да изрази евентуално становище относно ирландското законодателство, което според мисията Eulex Kosovo е приложимо към настоящия спор, ищецът поддържа, от една страна, че при обстоятелствата по случая нямало обективни причини, които да обосноват използването на СД над горната граница от четири години, предвидена в член 9 от Protection of Employees (Fixed — Term Work) Act 2003 (Закон от 2003 г. за защита на наетите (на срочна работа) лица, наричан по-нататък „Законът от 2003 г.“), така че съгласно този член договорното му правоотношение следвало да бъде преквалифицирано в ДНВ. От друга страна, той посочва, че нарушението на разпоредбите на член 8 от Закона от 2003 г. относно задълженията на работодателя да информира предварително работника при подновяването на СД „води ipso facto до преквалифициране на СД в ДНВ“.

88 Мисията Eulex Kosovo, подкрепяна до голяма степен от Съвета, Комисията и ЕСВД, не е съгласна с доводите на ищеца.

89 По-конкретно мисията Eulex Kosovo и ЕСВД изтъкват, че законът, приложим към договорното правоотношение, възникнало в рамките на единадесетте СД, е автономният закон на мисията Eulex Kosovo, така както се е развил след създаването ѝ през 2008 г. Целта на този автономен закон била да регламентира трудовите договори, които Мисията сключва с договорно наетите служители, отчитайки специфичните им особености, и по-специално временния им характер. Ако Общият съд не приложи такъв автономен закон, тогава в съответствие с Регламент Рим I и с клаузите на единадесетте СД, предвид факта, че ищецът е постоянно установен за данъчни цели в Ирландия, Мисията поддържа, че приложимо към разглежданото договорно правоотношение би било ирландското трудово право. Съветът изрично се присъединява към тези доводи на мисията Eulex Kosovo.

i) Предварителни бележки

90 От доводите на страните е видно, че те се позовават на различни нормативни източници, които според тях се прилагат в конкретния случай.

91 В това отношение, първо, трябва да се разгледат доводите на ЕСВД и на мисията Eulex Kosovo, че в случая следвало да се приложи автономен закон, който се развил след създаването ѝ през 2008 г. и имал за цел да регламентира трудовите договори, сключени с договорно наетите служители, като се вземат предвид техните особености.

92 По този повод е достатъчно да се констатира, че законодателят на Съюза не е приел съгласно разпоредбите на първичното право, и по-конкретно член 336 ДФЕС, правила, които да уредят — например в Условията за работа на другите служители на Европейския съюз (наричани по-нататък „УРДС“) — или друг акт, условията за наемане на договорно наетия персонал в мисия от областта на ОВППС, каквато е мисията Eulex Kosovo.

93 Освен това от текста на актовете, приети след създаването на посочената мисия, не личи, че те съдържат специфични разпоредби за разрешаване на спора, който е в основата на първото искане, а именно за преквалифициране на единадесетте СД в единен ДНВ, от една страна, и за обезщетяване на договорните вреди, за които се твърди, че са претърпени в рамките на разглежданото трудово правоотношение, от друга.

94 Ето защо ЕСВД и мисията Eulex Kosovo неправилно разчитат на прилагането на автономен закон към настоящия спор.

95 Второ, що се отнася до нарушението на Кодекса за добро поведение, което изтъква ищецът, от самия текст на посочения кодекс, и по-специално от членове 1—3, е видно, че става въпрос за ръководство за добра административна практика, което институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, администрациите и техните служители би трябвало да спазват в отношенията си с обществеността. Съгласно разпоредбите на член 3, параграф 2 от този кодекс установените в него принципи не се прилагат в отношенията между посочените субекти и техните длъжностни лица или други служители на Съюза. Поради това ищецът не може надлежно да се позовава на неспазването на неговите разпоредби в отношенията си с който и да е от ответниците в качеството му на работодател (вж. в този смисъл и по аналогия решение от 7 юли 2010 г., Tomas/Парламент, F-116/07, F-13/08 и F-31/08, EU:F:2010:77, т. 85 и 86). Поради това оплакването за нарушение на посочения кодекс следва да се отхвърли като неоснователно.

96 Трето, що се отнася до прилагането на общите принципи на правото на Съюза, на които се позовава ищецът, несъмнено принципът на забрана на злоупотребата с право, по силата на който никой не може да се позовава на правни норми с цел злоупотреба, е част от общите принципи на правото, чието спазване съдът на Съюза гарантира (вж. решение от 21 септември 2011 г., Adjemian и др./Комисия, T-325/09 P, EU:T:2011:506, т. 59 и цитираната съдебна практика; вж. също в този смисъл решение от 6 февруари 2018 г., Altun и др., C-359/16, EU:C:2018:63, т. 49).

97 Освен това с Директива 1999/70, и по-конкретно чрез прилагането на Рамковото споразумение за срочната работа, сключено на 18 март 1999 г. (наричано по-нататък „Рамковото споразумение за СД“), което е приложение към посочената директива, законодателят на Съюза е установил правна рамка, чиято цел е да предотврати злоупотребата с право, която произтича от използването на последователни срочни трудови договори или правоотношения.

98 Борбата срещу злоупотребите с право, произтичащи от използването на последователни срочни трудови договори или правоотношения, съответства на целите, които Съюзът и държавите членки са си поставили в член 151 ДФЕС, осъзнавайки значението на основните социални права, залегнали в подписаната в Торино на 18 октомври 1961 г. Европейска социална харта и в Хартата на Общността за основните социални права на

работниците от 1989 г., сред които са подобряването на условията на живот и труд на работниците и осигуряването на подходяща социална закрила (решение от 21 септември 2011 г., Adjemian и др./Комисия, T-325/09 P, EU:T:2011:506, т. 60).

99 От постоянната съдебна практика обаче става ясно и че когато е сезиран в контекста на арбитражна клауза съгласно член 272 ДФЕС, Общият съд трябва да разреши спора въз основа на приложимото към договора национално материално право (вж. решение от 4 май 2017 г., Meta Group/Комисия, T-744/14, непубликувано, EU:T:2017:304, т. 64; вж. също в този смисъл решение от 18 декември 1986 г., Комисия/Zoubek, 426/85, EU:C:1986:501, т. 4).

100 Съгласно практиката на Съда обаче правото на Съюза изисква от държавите членки, когато транспонират съответните директиви, да ги тълкуват по начин, който да осигури подходящо равновесие между различните основни права, защитени от правния ред на Съюза. На следващо място, при въвеждане на мерките за транспониране на тези директиви органите и юрисдикциите на държавите членки трябва не само да тълкуват националното си право в съответствие със същите тези директиви, но и да не се основават на тълкуване на последните, което би влязло в противоречие с посочените основни права или с другите общи принципи на правото на Съюза (вж. решение от 18 октомври 2018 г., Bastei Lübbe, C-149/17, EU:C:2018:841, т. 45 и цитираната съдебна практика).

101 Следователно в светлината на арбитражната клауза, съгласно която компетентен да се произнесе е съдът на Съюза и която се съдържа в последния СД, Общият съд трябва да следи за спазването на общия принцип за забрана на злоупотребата с право, произтичаща от използването на последователни срочни трудови договори или правоотношения, предвид националното право, приложимо към настоящия спор.

ii) Правила за определяне на националното право, приложимо към разглежданото договорно правоотношение

102 Що се отнася до проверката на основателността на първото искане, което, от една страна, е за преквалифициране на последователните СД в единен ДНВ и от друга страна, в резултат на това преквалифициране е за обезщетяване за предполагаемите претърпени договорни вреди, с оглед на припомнената в точка 99 съдебна практика следва да се определи приложимото към разглежданото договорно правоотношение право. В това отношение от предмета на спора, който е в основата на това искане, е видно, че приложимото релевантно право е трудовото право.

103 За да определи кое национално материално право е приложимо към трудовоправен спор като разглеждания, съдът на Съюза използва нормите на международното частно право, и по-специално съгласно член 28 от Регламент Рим I, що се отнася до договорите, сключени — като единадесетте СД — след 17 декември 2009 г., разпоредбите на член 8 от този регламент, свързан с индивидуалните трудови договори.

104 Член 8, параграф 1 от Регламент Рим I гласи, че „[в]секи индивидуален трудов договор се урежда от правото, избрано от страните в съответствие с член 3“ от този регламент, но „въпреки това този избор не може да води до лишаване на работника от защитата, предоставяна му от разпоредбите, които не могат да бъдат отклонени чрез споразумение съгласно правото [на държавата, където обичайно полага труд работникът по изпълнение на договора, или на държавата, в която се намира мястото на стопанска дейност, чрез което работникът или служителят е бил нает]“. Член 3, параграф 1 от Регламент Рим I

предвижда, че „[д]оговорът се урежда от избраното от страните право“, избор, който „трябва да бъде изричен или да следва ясно от условията на договора или обстоятелствата по случая“, и че „[ч]рез избора си страните могат да изберат право, приложимо за целия или за част от договора“.

105 Следователно, по принцип приложимото към договора право е изрично посоченото в него, тъй като договорните разпоредби, които изразяват общата воля на страните, трябва да имат предимство пред всички други критерии, които следва да се прилагат само при липса на правно волеизявление в договора (вж. решение от 18 февруари 2016 г., Calberson GE/Комисия, T-164/14, EU:T:2016:85, т. 23 и цитираната съдебна практика).

106 Когато страните не са избрали приложимо право, съдът на Съюза трябва да определи кое право е приложимо към индивидуалния трудов договор, като използва обективните критерии, предвидени в член 8, параграфи 2—4 от Регламент Рим I. Съгласно параграф 2 от този член, ако страните не са избрали приложимото право, договорът се урежда от правото на държавата, в която или, при липса на такава — от която работникът обичайно полага своя труд по изпълнение на договора. Съгласно параграф 3 от този член, когато приложимото право не може да бъде определено съгласно параграф 2, договорът се урежда от правото на държавата, в която се намира мястото на стопанска дейност, чрез което работникът или служителят е бил нает. Накрая, съгласно параграф 4 на този член, когато от обстоятелствата е видно, че като цяло договорът е по-тясно свързан с държава, различна от посочената в параграф 2 или 3, се прилага правото на тази друга държава.

107 В случая, ако се установи, че единадесетте СД не съдържат разпоредби, годни да уредят пряко спора в основата на първото искане, ще се приложат нормите на международното частно право, за да се определи кое е приложимото в случая национално материално право.

iii) По липсата в единадесетте СД на договорна разпоредба, годна да уреди пряко спора в основата на първото искане

108 Освен факта, че както бе установено в точка 92 по-горе, актовете, приети след създаването на мисията Eulex Kosovo, не съдържат разпоредба, годна да уреди спора в основата на първото искане, следва да се приеме, че същото важи и за единадесетте СД.

109 Така, що се отнася до първите девет СД, в съответния им преамбюл се посочва, че Съобщение C(2009) 9502 на Комисията от 30 ноември 2009 г., озаглавено „Правна уредба на специалните правила за специалните съветници на Комисията, на които е възложено изпълнението на оперативни действия в рамките на ОВППС, и на международно наетия персонал, [наричано по-нататък „Съобщение C(2009) 9502“], предвижда Условията за наемане на работа на международния персонал. Съгласно член 23 от първите девет СД това съобщение е посочено или в анекс към първите пет СД, или към него препраща хипервръзка, която се намира в същия член на СД от шести до девети. Освен това се уточнява, че то е неразделна част от посочените договори. Безспорно е обаче, че съгласно точка 2, трета алинея, първа точка и точка 4а от Съобщение C(2009) 9502 договорът за наемане на работа се урежда от трудовото право на държавата по произход или дори на постоянното пребиваване (за данъчни цели) на служителя, преди той да встъпи в длъжност в рамките на мисията. За сметка на това посоченото съобщение не съдържа нито една разпоредба за уреждане на спора в основата на първото искане.

110 Що се отнася до десетия и единадесетия СД, в съответните им преамбюли се посочва, че съгласно член 10, параграф 3 от Съвместно действие 2008/124 „условията за наемане на работа, както и правата и задълженията на членовете на международния и местния персонал се съдържат в договорите, сключени между [Мисията] E[ulex] K[osovo] и съответните членове на персонала“. За разлика от първите девет СД десетият и единадесетият СД не съдържат разпоредба, която да препраща към прилагането на национално материално трудово право. Единствените препратки към прилагането на национално право, които се съдържат в последните СД и се намират в членове 12 и 13, се отнасят, от една страна, до схемата за социално осигуряване и пенсия и от друга страна, до режима на данъчно облагане на ищеца, които не са релевантни за спор, чийто предмет е сведен, както е в настоящия случай, до сферата на трудовото право. Следователно от нито една от договорните разпоредби на десетия и единадесетия СД не може да се определи правото, приложимо към спора в основата на първото искане.

111 От изложените по-горе съображения е видно, че при липсата на договорни разпоредби в единадесетте СД, чрез които може да се разреши спорът в основата на първото искане или да се определи приложимото към тези договори право, за да се разреши този спор, следва да се определи кое е приложимото към посочените СД национално материално право. В това отношение първите девет СД, сключени с ръководителя на мисията Eulex Kosovo, а след това и двата последни СД, сключени с мисията Eulex Kosovo, трябва да се разгледат поотделно.

iv) По националното материално право, приложимо към първите девет СД, сключени между ищеца и ръководителя на мисията Eulex Kosovo

112 Първо, както вече бе констатирано в точка 109 по-горе, в преамбюла на първите девет СД изрично се посочва, че Съобщение C(2009) 9502 предвижда условията за наемане на работа на международния персонал.

113 Що се отнася до това дали Съобщение C(2009) 9502 може да бъде противопоставено на ищеца — теза, която той оспорва — трябва да се отбележи, че след като първоначално твърди, че не е знаел за него преди началото на първия СД, в отговора си на първото процесуално-организационно действие ищецът признава, че то му е било предадено преди подписването на посочения СД като анекс към електронно писмо от 9 февруари 2010 г., изпратено му от отдел „Човешки ресурси“ на мисията Eulex Kosovo.

114 Освен това, що се отнася до довода на ищеца, че точка 5 от Съобщение C(2009) 9502, озаглавена „Заключителни разпоредби“, уточнява в буква б), че то вече не се прилага след 1 януари 2011 г. — датата, на която реално е създадена ЕСВД, следва да се отбележи, че несъмнено, противно на поддържаното от мисията Eulex Kosovo, прилагането на това съобщение след тази дата не може да се основава на политическо споразумение, сключено през 2013 г. в рамките на Комитета на постоянните представители (Корепер), по силата на което прилагането му продължава и след тази дата, докато бъде постигнато политическо споразумение, което да замести въпросното съобщение. Всъщност подобна обосновка би означавала, че след като е изтекъл срокът му на действие, Съобщение C(2009) 9502 с обратна сила е станало част от СД, сключени преди постигането на посоченото споразумение. Мисията Eulex Kosovo обаче не посочва никакво основание за такова прилагане с обратна сила.

115 При все това Общият съд счита, че, както поддържа и Мисията Eulex Kosovo, Съобщение C(2009) 9502 е станало част от СД от трети до девети, сключени, след като е изтекъл срокът му на действие, по общата воля на договарящите страни, при това по силата на член 23, параграф 1. Ето защо, противно на твърдяното от ищеца, Съобщение C(2009) 9502, което е неразделна част от първите девет СД, сключени между него и ръководителя на мисията Eulex Kosovo, може да му бъде противопоставено.

116 Второ, член 1.1 от първите девет СД предвижда, че подписвайки договора за наемане на работа, служителят признава и приема разпоредбите и принципите, съдържащи се в посочените договори, анексите към него, стандартните оперативни процедури и кодекса за поведение на мисията Eulex Kosovo. Съгласно член 23 от първите девет СД се препраща към Съобщение C(2009) 9502 и се уточнява, че то е неразделна част от посочените договори.

117 Както обаче формално следва от всичките девет първи СД, сключени между ищеца и ръководителя на мисията Eulex Kosovo — всеки от които в началото на първата страница съдържа изречението „Contract of employment for international staff“ — ищецът е бил нает на работа като „международен служител“ по смисъла на точка 4а от Съобщение C(2009) 9502.

118 Освен това от разпоредбите на точка 4а, трета алинея от Съобщение C(2009) 9502 изрично следва, че „[щ]о се отнася до релевантното за международния персонал […] трудово право […], се прилага законодателството на държавата му на произход/постоянно установяване за данъчни цели“. По-нататък, в алинея 10 от същата точка се посочва, че „[д]оговорът за наемане на работа се урежда от трудовото и социалното законодателство на държавата, чийто гражданин е наетото лице/или където е пребивавало постоянно (за данъчни цели), преди да встъпи в длъжност“. Освен това по силата на единадесетата алинея от посочената точка „прекратяването на договора […], както и въпросите на отговорността се уреждат от социалното и трудовото законодателство в държавата“, което се определя в съответствие с критериите, посочени в десета алинея. Накрая, по силата на точка 4а, шеста алинея от Съобщение C(2009) 9502, в случай че държавата на произход не съвпада с държавата, в която „е постоянното пребиваване (за данъчни цели)“ на лицето, преди да встъпи в длъжност, предимство има последното.

119 С оглед на горепосочените съображения, що се отнася до първите девет СД, Общият съд приема, че договарящите страни са избрали, по смисъла на член 8, параграф 1 от Регламент Рим I, ирландското право като приложимото национално трудово право, като с препращане към Съобщение C(2009) 9502 са посочили, първо, правото на държавата, чийто гражданин е ищецът (в съответствие с точка 4а, втора алинея от Съобщение C(2009) 9502), и дори, второ, правото на неговата държава на произход и на постоянно пребиваване (за данъчни цели) преди да встъпи в длъжност в мисията Eulex Kosovo (в съответствие с точка 4а, трета алинея от Съобщение C(2009) 9502).

120 Всъщност, първо, ясно е, че ищецът е ирландски гражданин. Разпоредбите на точка 4а, десета алинея от Съобщение C(2009) 9502 обаче изрично посочват правото на държавата, чийто гражданин е служителят, като право, приложимо към трудовото правоотношение.

121 Второ, що се отнася до това коя е държавата на произход и в коя държава е пребивавал ищецът, преди да встъпи в длъжност в мисията Eulex Kosovo, следва да се определи къде се е намирал той между 31 декември 2009 г., датата, която съвпада с края на работата му в

Полицейската мисия на Европейския съюз в Босна и Херцеговина (вж. т. 2 по-горе), и 5 април 2010 г., датата, на която постъпва на служба мисията Eulex Kosovo (вж. т. 3 по-горе).

122 Налага се обаче изводът, че в отговора си от 16 септември 2019 г. на първото процесуално-организационно действие ищецът признава, че държавата му на произход, посочена и заявена в рамките на договорното му правоотношение с мисията Eulex Kosovo, е Ирландия. Така той признава, че от различните документи, представени от мисията Eulex Kosovo на етапа на дупликата, е видно, че при сключването на първия си СД с посочената мисия, но също и през цялото времетраене на трудовото си правоотношение с нея той постоянно посочва — по-специално в исканията си за поемане на пътните му разноски до мястото му на произход („Statement of Home Travel Exblues“) — че неговата държава на произход е Ирландия. Освен това той добавя, че Ирландия е останала негова държава на произход през цялото време, докато е работел в мисиите, посочени в точки 1—3 по-горе.

123 От тези материали по делото е видно, че към момента на встъпването му в длъжност в мисията Eulex Kosovo държавата на произход и на пребиваване на ищеца е Ирландия. Впрочем следва да се отбележи, че отново в отговора си от 16 септември 2019 г. на първото процесуално-организационно действие ищецът посочва и че Ирландия е била държавата му на произход още преди през 1994 г. да бъде сключен първият СД с първата мисия, за която е работил. При това положение критерият на привързване към държавата на произход посочва ирландското право като приложимото в случая трудово право, що се отнася до първите девет СД, сключени между ищеца и ръководителя на мисията.

124 Този извод не може да се промени с оглед на критерия, предвиден в точка 4а, шеста алинея от Съобщение C(2009) 9502, посочен в точка 118 по-горе. Всъщност от писмените изявления на ищеца не личи той да е заявявал, че за данъчни цели е установен в държава, различна от неговата държава на произход.

v) По националното материално право, приложимо за десетия и единадесетия СД, подписани между ищеца и мисията Eulex Kosovo

125 Както е видно от точка 110 по-горе, Общият съд констатира, че за разлика от първите девет СД десетият и единадесетият СД не съдържат договорна разпоредба относно избора от договарящите страни на закона, уреждащ трудовото правоотношение, в което е ищецът встъпил с всеки от последните два договора.

126 Всъщност в преамбюла на десетия и единадесетия СД, сключени между ищеца и мисията Eulex Kosovo, представлявана от нейния ръководител, се посочва, че съгласно член 10, параграф 3 от Съвместно действие 2008/124 условията на наемане на работа, както и правата и задълженията на международния или местния граждански персонал се считат за установени в сключените договори между ръководителя на мисията Eulex Kosovo и членовете на персонала.

127 Въпреки това, макар член 1 от десетия и единадесетия СД по същество да е идентичен с член 1.1 от първите девет СД, посочен в точка 116 по-горе, следва да се отбележи, от една страна, че самите разпоредби на тези два СД не позволяват да се определят правилата, приложими към уредените с тези договори условия за наемане на работа, и по-специално с оглед на трудовоправния спор, който е в основата на първото искане. От друга страна, член 23 от десетия и единадесетия СД вече не посочва Съобщение C(2009) 9502 и не

препраща към документи в анекс, които да съдържат указания за определяне на приложимото към тях трудово право. Ето защо следва да се констатира, че страните не са посочили трудовото право, приложимо за десетия и единадесетия СД.

128 Следователно, ако по отношение на последните СД договарящите страни не са направили такъв избор, приложимото трудово право следва да се определи въз основа на критериите за привързване от международното частно право, а именно в случая, както бе припомнено в точка 106 по-горе, в съответствие с обективните критерии, посочени в член 8, параграфи 2—4 от Регламент Рим I.

129 В това отношение по силата на последователните критерии, посочени в член 8, параграфи 2 и 3 от Регламент Рим I, приложимо по принцип би било косовското право. Както обаче подчертават и ищецът, и мисията Eulex Kosovo, в съответствие с член 2, параграф 4 от Law № 03/L-212 on Labour (Закон № 03/L-212 за труда) на Косово, представен като приложение към писмената защита на мисията Eulex Kosovo, разпоредбите на този закон не се прилагат към трудовите правоотношения при международни мисии, каквато е мисията Eulex Kosovo. Така самото косовско трудово право изключва прилагането му към трудови правоотношения като разглежданите в случая.

130 При всички положения следва да се констатира, че десетият и единадесетият СД са по-тясно свързани по смисъла на член 8, параграф 4 от Регламент Рим I с ирландското право, което поради това следва да се приложи към тях.

131 Всъщност, първо, независимо от последователното сключване на десетия и единадесетия СД, страните на практика са били, считано от първия от единадесетте СД, непрекъснато в трудово правоотношение.

132 Тази непрекъснатост произтича най-напред от наименованието в десетия и единадесетия СД на заеманата от ищеца длъжност в рамките на мисията, а именно тази на „IT Officer (Regional Infrastructure Support) (EK 10453)“, като регионален отговорник по информационните технологии, която длъжност той вече е заемал при сключването на шестия СД. Както самият той описва в становището си от 11 юни 2020 г. и както е видно от първото приложение към него, при всички случаи в контекста на длъжността, заемана от него от 15 юни 2012 г. и посочена под номер EK 10453, ищецът е изпълнявал в мисията Eulex Kosovo функции по ръководство и надзор на всички членове на персонала, работещи в службата за оказване на съдействие и за информационна поддръжка (IT help desk/support). Тази констатация не може да бъде отхвърлена с мотива, че задачите, които са му възложени в рамките на СД от шести до единадесети, през разглеждания период, а именно между 15 юни 2012 г. и 14 ноември 2014 г., може да са се променили.

133 Всъщност, както изрично следва от описанието им от самия ищец, дадено в част III от доклада за оценка на персонала (наричан по-нататък „ДОП“), който обхваща периода от 16 април до 14 ноември 2014 г., задачите му са се променили поради реорганизацията на мисията Eulex Kosovo, по-конкретно поради закриването на регионалното звено за информационна и технологична поддръжка. Подобни промени в изпълняваните от ищеца задачи са присъщи на функциите по ръководство и надзор, които той е изпълнявал като отговорник на служба. При това положение те не могат да променят факта, че по време на единадесетте СД между ищеца и мисията е налице непрекъснато трудово правоотношение.

134 По-нататък, от всички шест ДОП, изготвени по време на трудовото правоотношение между мисията Eulex Kosovo — или нейния ръководител — и ищеца, е видно, че му е бил предложен нов СД. Тези ДОП са представени от мисията Eulex Kosovo в отговор на нарочно искане, направено в рамките на третото процесуално-организационно действие.

135 Накрая, безспорно е, че ищецът е повишаван в стъпка в съответствие с прослужените от него години в хода на единадесетте последователни СД в мисията Eulex Kosovo.

136 Предвид тази непрекъснатост и връзките, съществуващи между единадесетте СД, като се има предвид, че в десетия и единадесетия СД липсва правно волеизявление относно избрано от договарящите страни приложимо право към трудовоправния спор в основата на първото искане, следва да се отчетат параметрите за определяне на посоченото право, които се съдържат в първите девет СД.

137 Както обаче бе констатирано в точка 123 по-горе, в първите девет СД договарящите страни са избрали да подчинят договорните си отношения на ирландското право. Така, въпреки, че в десетия и единадесетия СД липсва съответно волеизявление, съгласно припомнената в точка 105 по-горе съдебна практика, по силата на член 8, параграф 4 от Регламент Рим I следва да се заключи, че с оглед на всички обстоятелства, които характеризират трудовото правоотношение на ищеца в контекста на неговата дейност в рамките на мисията Eulex Kosovo по силата на единадесетте СД, последните два СД остават подчинени на ирландския закон в качеството му на закон на държавата, на която ищецът е гражданин и която е негова държава на произход към момента на встъпването му в длъжност към мисията Eulex Kosovo.

138 Второ, що се отнася до схемите за социално осигуряване и пенсия, от една страна, и от друга страна, до режима за данъчно облагане на ищеца, в членове 12.1 и 13.1 от последните два СД се предвижда, че за служителя се прилага действащият национален закон в държавата, в която е пребивавал постоянно (за данъчни цели), преди да встъпи в длъжност в мисията Eulex Kosovo. Макар привръзката, приложима към тези различни режими, да не се отнася пряко до предмета на трудовоправен спор като спора в основата на първото искане, следва да се отбележи, че с оглед на констатациите, изложени в точки 121—124 по-горе, те отново препращат към ирландското право като приложимо национално право.

139 В заключение, към всички договорни правоотношения, възникнали по силата на единадесетте СД, сключени от ищеца с ръководителя на мисията Eulex Kosovo, а впоследствие и с тази мисия, следва да се приложи ирландското право. Ето защо произнасянето по предмета на спора в основата на първото искане следва да се извърши с оглед на това право, а не на белгийското право, на което първоначално се позовава ищецът.

2) Ирландското материално трудово право, приложимо в настоящия случай, с което се транспонира клауза 5 от Рамковото споразумение за СД

140 Както следва от точки 96—98 по-горе, прилагайки Рамковото споразумение за СД, приложено към Директива 1999/70, с оглед на общия правен принцип на забрана на злоупотребата с право, законодателят на Съюза е установил правна рамка, чиято цел е да предотврати злоупотребата с право, която произтича от използването на последователни срочни трудови договори или правоотношения.

141 Клауза 5 от Рамковото споразумение за СД, която се отнася до „[м]ерки за предотвратяване на злоупотребата“, гласи:

„1. За да предотвратят злоупотреба, която произтича от използването на последователни срочни трудови договори или правоотношения, държавите членки, след консултация със социалните партньори в съответствие с националното законодателство, колективните трудови договори или практика, и/или социалните партньори, когато няма еквивалентни правни мерки за предотвратяване на злоупотребата, въвеждат, по начин, който отчита специфичните сектори и/или категории работници, една или повече от следните мерки:

а) обективни причини, които оправдават подновяването на такива договори или правоотношения;

б) максималната обща продължителност на последователните срочни трудови договори или правоотношения;

в) броят на подновяванията на такива договори или правоотношения.

2. Държавите членки след консултация със социалните партньори и/или социалните партньори, когато е подходящо, определят при какви условия срочните трудови договори или правоотношения:

а) се приемат за „последователни“;

б) се приемат за договори или правоотношения с неопределена продължителност“.

142 Предмет на клауза 5, параграф 1 от Рамковото споразумение за СД е постигането на една от преследваните от него цели, а именно да се ограничи последователното използване на срочни трудови договори или правоотношения, което се счита за възможен източник на злоупотреби във вреда на работниците, като се предвидят известен брой разпоредби за минимална закрила, чието предназначение е да предотвратят поставянето на работниците в несигурно положение (вж. решение от 26 януари 2012 г., Kücük, C-586/10, EU:C:2012:39, т. 25 и цитираната съдебна практика).

143 Така тази разпоредба от Рамковото споразумение за СД задължава държавите членки, когато във вътрешното им право няма еквивалентни правни мерки за предотвратяване на злоупотребите при използването на последователни срочни трудови договори или правоотношения, да приемат като ефективна и обвързваща най-малко една от изброените в нея мерки. Така изброените в параграф 1, букви а)—в) от посочената клауза мерки, три на брой, са свързани съответно с обективни причини, които оправдават подновяването на такива трудови договори или на такива правоотношения, с максималната обща продължителност на тези последователни срочни трудови договори или правоотношения и с броя на подновяванията им (вж. решение от 26 януари 2012 г., Kücük, C-586/10, EU:C:2012:39, т. 26 и цитираната съдебна практика).

144 Директива 1999/70 е транспонирана в ирландския правен ред със Закона от 2003 г. Той влиза в сила на 14 юли 2003 г.

145 Член 9 от Закона от 2003 г. транспонира клауза 5 от Рамковото споразумение за СД. В своя параграф 1 той предвижда, че СД на работник, който към датата на приемането на този закон или след тази дата е работил три години без прекъсване за своя работодател или за свързан с него работодател, може да бъде подновен само веднъж от този работодател, за срок до една година. По силата на член 9, параграф 3 от този закон всяко условие, което е включено в трудов договор в нарушение на параграф 1 от този член, е недействително и съответният договор се счита за сключен за неопределено време.

146 При все това, съгласно член 9, параграф 4 от Закона от 2003 г. работодателят може да се отклони от задълженията по параграфи 1 и 3 от този член по обективни причини. Член 7 от този закон дава определение на понятието за обективни причини. Съгласно последния член „[з]а целите на всяка разпоредба от настоящата част дадена причина се счита за обективна, ако се основава на съображения, различни от факта, че съответният служител е срочно нает и предвиденото за него поради този факт по-неблагоприятно третиране (което може да включва подновяването на срочния договор на служителя за друг срок) цели постигането на легитимна цел на работодателя, за която такова третиране е подходящо и необходимо“. С други думи и по същество, за да бъде обективна, посочената причина трябва да се основава на външни за служителя съображения, а по-неблагоприятното третиране, което СД предполага за последния, трябва да е насочено към постигането на легитимна цел на работодателя, за която то е подходящо и необходимо.

3) По прилагането на ирландското трудово право към претендираното преквалифициране на единадесетте СД в ДНВ

147 В отговора на ищеца на първото процесуално-организационно действие, доколкото е приканен по-специално да представи становището си относно евентуалното прилагане на ирландското право, той по същество поддържа претенцията си за преквалифициране на единадесетте СД в ДНВ. В това отношение той изтъква, че не е налице обективна причина от общ и бюджетен характер, която да обоснове сключването на единадесетте СД, и че съгласно съдебната практика, тъй като е нает от мисията Eulex Kosovo за постоянни и трайни нужди, това сключване представлява злоупотреба, поради което посочените СД би трябвало да се преквалифицират в единен ДНВ.

148 По-конкретно, що се отнася до обективните причини, които мисията Eulex Kosovo е изтъкнала, за да обоснове сключването на единадесетте СД, ищецът отхвърля твърдението, че Мисията системно е била ограничавана до продължителността на своя мандат, още повече че срокът на въпросните СД не отговарял точно на продължителността на този мандат. Той добавя, че е било възможно договорното правоотношение на ищеца да се обвърже с неопределен срок, тъй като организацията на процедурата по вземане на решения за подновяване на мисиите позволявала напълно да се отправи предизвестие в срока, приложим към един ДНВ.

149 Мисията Eulex Kosovo, подкрепяна от останалите ответници, счита по същество, че е имало обективни причини, които обосновават сключването на единадесетте СД.

150 В случая по силата на арбитражната клауза, съдържаща се в последния СД, Общият съд следва да прецени с оглед на разпоредбите на член 9 от Закона от 2003 г., който транспонира клауза 5 от Рамковото споразумение за СД, основателността на претендираното от ищеца преквалифициране на единадесетте СД в единен ДНВ. Нито от

преписката по делото, нито от доводите на страните е видно, че Законът от 2003 г. не съответства на Директива 1999/70, нито дори на общия правен принцип за забрана на злоупотребата с право.

151 На първо място, безспорно е, че ищецът е бил назначен в мисията Eulex Kosovo на основание член 9, параграф 3, първо изречение от Съвместно действие 2008/124. Съгласно този член мисията Eulex Kosovo може при необходимост да наема на работа международен и местен персонал на договорна основа. За сметка на това при липсата на уточнение в посоченото съвместно действие по този въпрос ръководителят на мисията, а след това и последната, когато ѝ е предоставена правосубектност през 2014 г., е трябвало да реши какъв вид договор да се предложи на ищеца. Така е било решено през цялото договорно правоотношение с него да му се предлага сключване на последователни СД.

152 На второ място, съгласно съдебната практика на Съюза, тези органи следва да разглеждат във всеки случай всички конкретни обстоятелства, като отчитат по-специално броя на посочените последователни договори, сключени с едно и също лице или за извършването на една и съща работа, за да не се допуска работодателите да злоупотребяват при използването на срочни трудови договори или правоотношения, дори сключени очевидно за задоволяване на нужда от заместващ персонал. Дори ако преценката на изтъкнатата обективна причина трябва да се отнася до подновяването на последния сключен трудов договор, наличието, броят и продължителността на последователните договори от този вид, сключени преди това със същия работодател, могат да се окажат от значение за тази цялостна преценка (вж. решение от 26 януари 2012 г., Kücük, C-586/10, EU:C:2012:39, т. 40 и цитираната съдебна практика).

153 Безспорно е, че ищецът е бил нает на работа в мисията Eulex Kosovo по силата на единадесет СД, сключени последователно между 5 април 2010 г. и 14 ноември 2014 г. в качеството на отговорник по информационните технологии („IT Officer“). От материалите по делото е видно, че третата годишнина от началото на трудовото правоотношение е настъпила по време на изпълнението на осмия СД, който изтича на 14 юни 2013 г. Въпреки това съгласно член 9, параграф 1 от Закона от 2003 г. продължителността на деветия СД, която обхваща периода между 15 юни 2013 г. и 14 юни 2014 г., не надвишава една година. Следователно забраната за сключване на нови СД следва да се прилага именно считано от последната дата. Така десетият СД по принцип би трябвало да се преквалифицира в ДНВ, освен ако в съответствие с член 9, параграф 4 от Закона от 2003 г. са съществували обективни причини, които могат да обосноват сключването му.

154 Съгласно постоянната съдебна практика обаче понятието „обективни причини“ по смисъла на клауза 5, точка 1, буква а) от Рамковото споразумение за СД трябва да се разбира като отнасящо се до точни и конкретни обстоятелства, които характеризират определена дейност и поради това могат да оправдаят в този особен контекст използването на последователни срочни трудови договори. Тези обстоятелства могат да произтичат по-специално от особеното естество на задачите, за чието осъществяване са сключени такива договори, и от присъщите характеристики на задачите или евентуално от преследването на законна цел, свързана със социалната политика на държава членка (вж. решение от 26 януари 2012 г., Kücük, C-586/10, EU:C:2012:39, т. 27 и цитираната съдебна практика).

155 Именно в светлината на посочената съдебна практика следва да се приложи член 7 от Закона от 2003 г. и да се провери дали в съответствие с член 9 от същия в случая са съществували такива обективни причини за сключването на единадесетте последователни СД след 14 юни 2014 г., а именно след деветия СД.

156 В това отношение следва да се отбележи, че правната уредба и общият професионален контекст, в които ищецът е изпълнявал възложените му задачи в мисията Eulex Kosovo, се характеризират със своето временно измерение. То произтича по-конкретно не само от продължителността на мандатите на мисията и от периодите, за които се отнасят референтните финансови суми за покриване на нейните разходи, но и от периодичното (пре)дефиниране на нейните правомощия и обхват на действие, както и от продължителността на мандатите на ръководителя на мисията. Това измерение се илюстрира и от условията и реда, по които персоналът на мисията Eulex Kosovo е наеман на работа.

157 Първо, що се отнася до продължителността на мандатите на мисията, следва да се припомни, че именно на основание на Договора за ЕС в редакцията му в сила към този момент, и по-специално на член 14, Съветът приема Съвместно действие 2006/304/ОВППС от 10 април 2006 година за създаване на Екип по планиране на ЕС (EUPT Косово) във връзка с евентуалната операция за управление на криза в областта на правовата държава и други възможни сфери в Косово (ОВ L 112, 2006 г., стр. 19; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 5, стр. 24). На 11 декември 2006 г. на основание същите разпоредби от Договора за ЕС Съветът приема Съвместно действие 2006/918/ОВППС за изменение и удължаване действието на Съвместно действие 2006/304/ОВППС (ОВ L 349, 2006 г., стр. 57; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 6, стр. 55), в което е одобрена концепцията за управление на кризи от Съюза в Косово. Впрочем мисията Eulex Kosovo е създадена именно с оглед на посочените съвместни действия, все на основание член 14 от Договора за ЕС, със Съвместно действие 2008/124. В съображение 10 от това съвместно действие се припомня, че член 14, параграф 1 от Договора за ЕС изисква да бъде указано финансирането за целия период на изпълнение на съвместното действие.

158 Съгласно член 14, параграф 1 от Договора за ЕС в редакцията му в сила към момента на създаване на мисията Eulex Kosovo, съвместните действия се приемат от Съвета и се отнасят до определени обстоятелства, за които е преценява, че е необходимо оперативно действие от страна на Съюза. Те определят задачите, обхвата и средствата, които трябва да се предоставят на Съюза, условията за изпълнението им и ако е необходимо, тяхната продължителност.

159 Така съгласно разпоредбите на член 20, втора алинея, първо изречение от първоначалната редакция на Съвместно действие 2008/124 последното е трябвало да изтече 28 месеца след датата на одобряването на оперативния план (OPLAN) относно мисията на Европейския съюз в областта на върховенството на закона в Косово, Eulex Kosovo. Предвид датата на одобряване на този план първоначалният мандат на съвместното действие изтича на 14 юни 2010 г. Впоследствие то е продължавано многократно и последователно от Съвета за двугодишни периоди.

160 Така срокът на мандата му е удължен, по-специално първоначално до 14 юни 2012 г. (член 1, параграф 10 от Решение 2010/322/ОВППС на Съвета от 8 юни 2010 година за изменение и удължаване на срока на действие на Съвместно действие 2008/124 (ОВ L 145, 2010 г.,

стр. 13), а впоследствие до 14 юни 2014 г. (член 1, параграф 7 от Решение 2012/291/ОВППС на Съвета от 5 юни 2012 година за изменение и удължаване на срока на действие на Съвместно действие 2008/124 (ОВ L 146 г., 2012, г., стр. 46), а след това до 14 юни 2016 г. (член 1, параграф 9 от Решение 2014/349).

161 Второ, относно периодите, с които са свързани референтните финансови суми, съдържащи се в последователните редакции на член 16 от Съвместно действие 2008/124, озаглавен „Финансови разпоредби“, съгласно разпоредбите на последната алинея на параграф 1 от този член в различните му редакции след Решение 2010/322 Съветът определя посочените суми, предназначени за покриване на разходите на мисията Eulex Kosovo. Тези периоди, за които се отнасят референтните суми, илюстрират временния бюджетен контекст, в който действа Съюзът в Косово посредством мисията Eulex Kosovo.

162 Така между създаването на Мисията и първата половина на 2015 г. референтните финансови суми, предназначени да покрият свързаните с нея разходи, които първоначално са установени съгласно Съвместно действие 2008/124 до 14 юни 2009 г. (членове 16 и 20 от Съвместно действие 2008/124), след това със Съвместно действие 2009/445/ОВППС на Съвета от 9 юни 2009 година за изменение на Съвместно действие 2008/124 (ОВ L 148, 2009 г., стр. 33), до 14 юни 2010 г. (член 1, параграф 1 от Съвместно действие 2009/445), след това са определени с решения на Съвета, до 14 октомври 2010 г. (член 1, параграф 6 от Решение 2010/322), след това до 14 октомври 2011 г. (член 1 от Решение 2010/619/ОВППС на Съвета от 15 октомври 2010 година за изменение на Съвместно действие 2008/124 (ОВ L 272, 2010 г., стр. 19), после до 14 декември 2011 г. (член 1 от Решение 2011/687/ОВППС на Съвета от 14 октомври 2011 година за изменение на Съвместно действие 2008/124 (ОВ L 270, 2011 г., стр. 31), после до 14 юни 2012 г. (член 1 от Решение 2011/752/ОВППС на Съвета от 24 ноември 2011 година за изменение на Съвместно действие 2008/124 (ОВ L 310, 2011 г. стр. 10), след това до 14 юни 2013 г. (член 1, параграф 5 от Решение 2012/291), след това до 14 юни 2014 г. (Решение 2013/241/ОВППС на Съвета от 27 май 2013 година за изменение на Съвместно действие 2008/124 (ОВ L 141, 2013 г., стр. 47), след това до 14 октомври 2014 г. (член 1, параграф 6 от Решение 2014/349) и накрая, до 14 юни 2015 г. (член 1, параграф 3 от Решение 2014/685/ОВППС на Съвета от 29 септември 2014 година за изменение на Съвместно действие 2008/124 (ОВ L 284, 2014 г., стр. 51).

163 Трето, що се отнася до определянето на правомощията и обхвата на действие на мисията Eulex Kosovo, те се адаптират в зависимост от развитието на ситуацията на място и отношенията между Съюза и косовските власти.

164 Най-напред, тази геополитическа и дипломатическа несигурност е отразена, от една страна, в разпоредбите на член 28, параграф 1, втора алинея ДЕС, предвиждащи, че когато е налице промяна в обстоятелствата, които имат съществено въздействие върху въпрос, който е предмет на прието от Съвета решение за установяване на оперативно действие на Съюза, Съветът преразглежда принципите и целите на това решение и приема необходимите решения. Същото се отнася и за разпоредбите на член 14, параграф 2 от Договора за ЕС в редакцията му в сила към момента на създаването на мисията Eulex Kosovo през 2008 г., заменен с член 28, параграф 1, втора алинея ДЕС. От друга страна, посочената несигурност е отразена и от многократното припомняне в съображенията на различните решения на Съвета за изменение и продължаване на Съвместно действие 2008/124, че мисията Eulex Kosovo трябва да се провежда в контекста на обстановка, която би могла да се влоши и да навреди на целите, първоначално на ОВППС, а след това на външната дейност, залегнали в член 21 ДЕС.

165 По-нататък, в съответствие с разпоредбите на член 19 от Съвместно действие 2008/124 в редакцията му съгласно Решение 2010/322 Съветът е трябвало да прецени не по-късно от 6 месеца преди изтичането на срока на това действие дали срокът на мисията е следвало да бъде удължен. Така от съображенията на всяко от решенията за удължаване на това съвместно действие става ясно, че Съветът е посочил препоръките, отправени в това отношение от Комитета по политика и сигурност (КПС) (съображение 3 от Решение 2010/332), а след това Стратегическия преглед (съображение 3 от Решение 2012/291 и съображение 4 от Решение 2014/349).

166 Стратегическият преглед на мисията Eulex Kosovo (CMDP, EEAS 00115/14), изготвен през януари 2014 г. (наричан по-нататък „Стратегическият преглед“), е представен от мисията Eulex Kosovo в редакция, чиято класификация не е премахната напълно, като приложение A5 към отговора ѝ на второто процесуално-организационно действие. Въз основа на този документ Съветът решава с Решение 2014/349 да измени и да удължи срока на Съвместно действие 2008/124 до 14 юни 2016 г. В това отношение следва да се отбележи, че както поддържа по-специално мисията Eulex Kosovo, от този преглед е видно, че от една страна, през 2013 г. косовските власти са изразили желание с оглед края на мандата на съвместното действие, който тогава е определен за 14 юни 2014 г., да започне процесът по прекратяване на контролираната независимост на Косово. Така в писмото от кабинета на министър-председателя на Косово, изготвено през юли 2013 г., което е приложение I към Стратегическия преглед, посочените органи предлагат преходна стратегия, чиято цел е да подпомогне Мисията да прехвърли координирано изпълнителните си правомощия на съответните косовски институции и да прекрати мандата си през юни 2014 г. В това отношение в писмото посочените органи изброяват някои области на дейност на мисията Eulex Kosovo, които според собствената им оценка биха могли да бъдат прехвърлени на косовските институции.

167 От друга страна, именно с оглед на тези изразени от косовските власти желания в Стратегическия преглед е препоръчано сферата на дейност на мисията Eulex Kosovo да бъде предефинирана. Във връзка с това в точка 45 от посочения преглед е предложено по-конкретно запазване на остатъчно присъствие на равнището на местната съдебна система. Също така в точка 75 от Стратегическия преглед с оглед продължаването на мандата на мисията от юни 2014 г. до юни 2016 г. изрично се посочва, че предвид поверените ѝ нови дейности Мисията ще бъде много по-малка и че в това отношение е предложено да се уговори преходен период от три до четири месеца, който да приключи през септември или октомври 2014 г.

168 Накрая, от преработената версия на OPLAN, приета на 20 юни 2014 г. (9633/6/14 REV 6), е видно, че във версия, която не е напълно декласифицирана, мисията Eulex Kosovo е съобщила в приложение A7 към отговора си на второто процесуално-организационно действие, че измененията, направени в Съвместно действие 2008/124, се основават на баланса между стремежите на косовските власти и констатацията в Стратегическия преглед, според която независимо от осъществения напредък преследваните цели няма да бъдат постигнати изцяло през юни 2014 г. Следователно в дял 1.2 („Situation Update“) изрично е посочено, че в рамките на удължаването на мандата ѝ до юни 2016 г. е необходимо да се установи партньорство, което да отговори едновременно на желанията на косовските власти сами да се справят с предизвикателствата и на желанието да се осигури преход в областите на дейност, в които договорените цели са постигнати. Изрично се уточнява, че „определяща характеристика на бъдещия мандат са ангажираност и отговорност на местно равнище“. Що се отнася до преструктурирането на мисията Eulex

Kosovo, което е трябвало да породи действие на 15 октомври 2014 г., от дял 4.2.1 („Transition Phase“) е видно, че по време на преходната фаза, започнала на 15 юни 2014 г. и приключила на 14 октомври 2014 г., Мисията е трябвало да бъде реорганизирана в съответствие с организационната структура, дадена в приложение 1 към посочената версия на OPLAN. От това приложение обаче следва, че що се отнася до техническите служби, броят на Information Technology Officers в отдел Information Technology and Software Development, в който е работел ищецът, е трябвало да бъде намален от шест на четири.

169 По отношение на принципите, приложими към посочената преходна фаза, що се отнася до последиците, които решенията за преструктуриране на мисията Eulex Kosovo имат върху условията за наемане на работа на персонала ѝ, е предвидено, че когато има съкращаване на длъжности, договорите на заемалите ги членове на договорно наетия персонал в никакъв случай няма да бъдат подновявани след изтичането на тези договори.

170 Четвърто, що се отнася до продължителността на мандатите на последователните ръководители на мисията, тя отново илюстрира последиците от временната рамка за вземане на решения, в която се провежда намесата на Съюза в Косово чрез мисията Eulex Kosovo.

171 Така съгласно разпоредбите на член 2, втора алинея от Решение Eulex/1/2008 на КПС от 7 февруари 2008 година относно назначаването на ръководител на мисията на Европейския съюз в областта на върховенството на закона в Косово, EULEX KOSOVO (2008/125/ОВППС) (ОВ L 42, 2008 г., стр. 99) мандатът на първия ръководител на мисията продължил до изтичането на срока на действие на Съвместно действие 2008/124. Посоченият мандат изтекъл на 14 октомври 2010 г. вследствие на отмяната на Решение Eulex/1/2008 с член 2 от Решение EULEX/1/2010 на КПС от 27 юли 2010 година относно назначаването на ръководител на мисията на Европейския съюз в областта на върховенството на закона в Косово, EULEX КОСОВО (2010/431/ОВППС) (ОВ L 202, 2010 г., стр. 10).

172 Мандатът на втория ръководител на Мисията продължил първо, съгласно Решение Eulex/1/2010, от 15 октомври 2010 г. до 14 октомври 2011 г., а след това е удължаван на три пъти, и по-точно до 14 юни 2012 г. (Решение EULEX KOSOVO/1/2011 на КПС от 14 октомври 2011 година за удължаване на мандата на ръководителя на мисията на Европейския съюз в областта на върховенството на закона в Косово, EULEX KOSOVO (2011/688/ОВППС) (ОВ L 270, 2011 г., стр. 32), след това до 14 октомври 2012 г. (Решение EULEX KOSOVO/1/2012 на КПС от 12 юни 2012 година за удължаване на мандата на ръководителя на мисията на Европейския съюз в областта на върховенството на закона в Косово, EULEX KOSOVO (2012/310/ОВППС) (ОВ L 154, 2012 г., стр. 24) и накрая, до 31 януари 2013 г. (Решение EULEX KOSOVO/2/2012 на КПС от 12 октомври 2012 година за удължаване на мандата на ръководителя на мисията на Европейския съюз в областта на върховенството на закона в Косово EULEX KOSOVO (2012/631/ОВППС) (ОВ L 282, 2012 г., стр. 45).

173 Мандатът на третия ръководител на Мисията продължил първо от 1 февруари 2013 г. до 14 юни 2014 г. (Решение EULEX KOSOVO/3/2012 на КПС от 4 декември 2012 година за назначаване на ръководител на мисията на Европейския съюз в областта на върховенството на закона в Косово EULEX KOSOVO (2012/751/ОВППС) (ОВ L 334, 2012 г., стр. 46), а след това е удължен до 14 октомври 2014 г. (Решение EULEX KOSOVO/1/2014 на

КПС от 17 юни 2014 година за удължаване на мандата на ръководителя на мисията на Европейския съюз в областта на върховенството на закона в Косово (EULEX KOSOVO) (2014/371/ОВППС) (ОВ L 180, 2014 г., стр. 17).

174 Предвид сключването на последния СД за периода от 15 октомври до 14 ноември 2014 г., следва да се добави, че за периода от 15 октомври 2014 г. до 14 юни 2015 г. е назначен четвърти ръководител на мисията (Решение EULEX KOSOVO/2/2014 на КПС от 9 октомври 2014 година за назначаване на ръководител на мисията на Европейския съюз в областта на върховенството на закона в Косово EULEX KOSOVO (2014/707/ОВППС) (ОВ L 295, 2014 г., стр. 59).

175 От изложените по-горе констатации е видно, че мандатите на ръководителите на мисията Eulex Kosovo са не само ограничени, но и са определяни за променливи и нерегулярни периоди. Освен факта обаче, че първите девет СД са сключени между ищеца и заемащия тогава длъжността „ръководител на мисията“, следва да се отбележи, че съгласно точка 4, седма и осма алинея от Съобщение C(2009) 9502, което първоначално е неразделна част от разпоредбите, уреждащи договорното правоотношение между ищеца и ръководителя на мисията, срокът на договора за наемане на работа на международните служители е трябвало да бъде съобразен с условията на договора за назначаване на специалния съветник за ОВППС, с който ищецът е сключил договора. В това отношение е безспорно, че всеки от ръководителите на мисията, с които ищецът е сключил съответно първите девет СД, в качеството им ръководители на мисията, заемали тогава тази длъжност, е специален съветник за ОВППС. При липсата на правосубектност на мисията Eulex Kosovo е било оправдано нейните ръководители да сключват договорите за наемане на работа на международни договорно наети служители. Продължителността на техните мандати обаче е била ограничена, както припомня мисията Eulex Kosovo, съгласно точка 4 от Съобщение C(2009) 9502. При тези обстоятелства по принцип ръководителите на Мисията не са могли да сключват договори за наемане на работа със срок, по-дълъг от този на собствените им договори.

176 Така от направените в точки 157—175 по-горе констатации следва, че в периода между датата на създаване на мисията Eulex Kosovo и втората половина на 2014 г. срокът на нейния мандат като гражданска мисия за управление на криза първоначално е определен на 28 месеца, а впоследствие е удължаван на три пъти до две години. Освен това както периодите, за които се отнасят референтните финансови суми, предназначени да покрият нейните разходи, така и мандатите на различните ръководители на Мисията са определени за последователни, нередовни и неравномерни периоди. Освен това определянето на правомощията и обхвата на действие на Мисията търпи изменения в зависимост от това как се развиват изпълнението на мандата, който ѝ е възложен, ситуацията на мястото на операциите и отношенията, установени между Съюза и косовските власти.

177 Освен това следва да се добави, че що се отнася до условията и реда за назначаване на персонала на мисията Eulex Kosovo, член 9, параграф 2, първо изречение от Съвместно действие 2008/124 гласи, че „[E[ulex] K[osovo] се състои основно от персонал, командирован от държавите членки или институциите на ЕС [Съюза]“. Съгласно второто изречение на параграф 2 на същия член всяка държава членка или институция на Съюза поема разходите, свързани с командирования от нея персонал, включително пътните разходи до и от мястото на разполагане, заплати, медицински осигуровки и надбавки. Съгласно параграф 3, първо изречение на същия член Мисията може да наема на работа

по-специално и международен граждански персонал на договорна основа, ако командированият от държавите членки персонал не може да осигури изпълнението на необходимите функции.

178 Така назначаването на персонала на мисията Eulex Kosovo е трябвало да се осъществи преди всичко чрез командироване на служители от държавите членки или от институциите на Съюза. Само ако така командированите служители не са били в състояние да осигурят изпълнението на някои необходими за нея функции, Мисията е можела да назначи международен и местен граждански персонал.

179 Тези условия за наемане на работа на персонала в мисията Eulex Kosovo са обосновани от временния характер на нейния мандат, доколкото той, както личи по-специално от точки 163, 166 и 177 по-горе, независимо от неговата продължителност и предмет винаги е можел да бъда променен или дори отказан от косовските власти. Тези обстоятелства, присъщи на една мисия по управление на международна криза, мисия, създадена в рамките на ОВППС, каквато е мисията Eulex Kosovo, обосновават назначаването на нейния персонал преди всичко въз основа на командироване на служители от държавите членки или на служители от институциите на Съюза. Всъщност, от една страна, ако мандатът на посочената мисия не бъде подновен или бъде прекъснат, докато е в процес на изпълнение, тогава командировката на служителите, командировани в нея от държавите членки или от институциите на Съюза, ще може да се прекрати незабавно, без риск от административни и бюджетни последици, несъвместими с нейния временен характер.

180 При това положение, след като ищецът не е бил служител, командирован от държава членка или от институция на Съюза, задачите, които е можело да му бъдат възлагани, независимо от конкретния им предмет, по необходимост и пряко са били изложени не само на несигурността в международните отношения, обусловила запазването на мисията Eulex Kosovo на място, правомощията, обхвата ѝ на действие, както и нейното финансиране, но и на променливия по характер капацитет на държавите членки да командироват национални служители, които могат да отговорят на нуждите на Мисията. Тези условия и ред за работа на персонала ѝ, които са тясно и пряко свързани с временния ѝ характер, също представляват обективни причини, които могат да обосноват решението на международния граждански персонал да се предложат СД.

181 Следователно с оглед на временния характер на всички тези параметри, ищецът неоснователно твърди, от една страна, че за извършването на дейността му в мисията Eulex Kosovo е можело да му се предложи да сключи ДНВ, който съдържа клауза за прекратяване, в случай че мандатът ѝ приключи, и от друга страна, че целта на заеманата от него длъжност е задоволяване на постоянни и трайни нужди. Всъщност всички перспективи за работа на целия персонал на Мисията, включително и международния граждански персонал, са били обусловени от решението за нейното запазване, което се взема предвид геополитически фактори, и при това положение — от факта, че нейните правомощия и обхватът ѝ на дейност се определят в рамките на нейния мандат. Следователно самото естество на съответния субект — доколкото в крайна сметка е предназначен да изчезне и в този особен контекст зависи единствено от финансирането, което бюджетният орган му отпуска в зависимост от неговите правомощия и обхват на дейност, дефинирани от политическия орган — по необходимост определя временния характер на условията за наемане на работа на персонала му, както и по принцип, до деветия СД, срока на мандата на ръководителя на мисията, с който първоначално са сключени договорите.

182 Така продължителността на договорите, сключени от или от името на мисията Eulex Kosovo с международния граждански персонал, в никакъв случай не може да надвишава края на всеки неин мандат, нито, преди всичко и по принцип, края на периодите, за които се отнасят референтните финансови суми.

183 В случая обаче крайната дата на всеки от първите девет СД, сключени между ищеца и ръководителя на Мисията, както и тази на десетия СД, сключен между него и самата мисия, винаги съвпада с края на нейния мандат или на периодите, за които се отнасят референтните финансови суми, или на мандата на ръководителя на мисията, така че тези СД са използвани като необходимо и подходящо средство, както става ясно от следните констатации:

– краят на първия СД — 14 юни 2010 г., съвпада с края на мандата на Мисията, предвиден в съвместни действия 2008/124 и 2009/445, и с края на периода, за който се отнася референтната финансова сума, определена със Съвместно действие 2009/445,

– краят на втория СД — 14 октомври 2010 г., съвпада с края на периода, за който се отнася референтната финансова сума, определена с Решение 2010/322,

– краят на третия СД — 14 октомври 2011 г., съвпада с края на периода, за който се отнася референтната финансова сума, определена с Решение 2010/619, и с края на мандата на ръководителя на Мисията, определен с Решение 2010/431,

– краят на четвъртия СД — 14 декември 2011 г., съвпада с края на периода, за който се отнася референтната финансова сума, определена с Решение 2011/687,

– краят на петия СД — 14 юни 2012 г., съвпада с края на мандата на Мисията, предвиден в Решение 2010/322, с края на периода, за който се отнася определената с Решение 2011/752 референтна финансова сума, и с края на мандата на ръководителя на Мисията, определен с Решение 2011/688,

– краят на шестия СД — 14 октомври 2012 г., съвпада с края на мандата на ръководителя на Мисията, определен с Решение 2012/310,

– краят на седмия СД — 31 януари 2013 г., съвпада с края на мандата на ръководителя на Мисията, определен с Решение 2012/631,

– краят на осмия СД — 14 юни 2013 г., съвпада с края на периода, за който се отнася референтната финансова сума, определена с Решение 2012/291,

– краят на деветия СД — 14 юни 2014 г., съвпада с края на мандата на Мисията, предвиден в Решение 2012/291, с края на периода, за който се отнася определената с Решение 2013/241 референтна финансова сума, и с края на мандата на ръководителя на Мисията, определен с Решение 2012/751,

– краят на десетия СД — 14 октомври 2014 г., съвпада с края на периода, за който се отнася референтната финансова сума, определена с Решение 2014/349.

184 В заключение, предвид временния характер на контекста, в който се развива договорното правоотношение между ищеца и мисията Eulex Kosovo, характер, тясно свързан със специфичните и конкретни обстоятелства, при които мандатът на мисията Eulex Kosovo е определен и изпълнен, следва да се констатира, че при обстоятелствата по случая са налице обективни причини, които оправдават използването след 14 юни 2014 г. — а именно след деветия СД — на последователни СД за наемане на ищеца на работа като международен граждански служител в рамките на посочената мисия. Следователно, противно на това, което твърди ищецът, не е имало злоупотреба в предложеното му сключване на първите десет СД.

185 Що се отнася до обективните причини, които могат да оправдаят в съответствие с член 9 от Закона от 2003 г. сключването на единадесетия СД между ищеца и мисията Eulex Kosovo, с писмото от 26 юни 2014 г. той изрично е уведомен, че вследствие на решението за преструктуриране на мисията Eulex Kosovo, взето от държавите членки на 24 юни 2014 г., длъжността отговорник по информационните технологии („IT Officer“), която е заемал след назначаването му в мисията Eulex Kosovo, ще бъде премахната след 14 ноември 2014 г., така че след тази дата договорът му няма да бъде подновяван. Следователно тази информация му е съобщена официално по-малко от пет месеца преди края на перспективата му за работа в тази мисия, а именно 14 ноември 2014 г., и по-малко от четири месеца преди крайната дата на десетия СД, тоест 14 октомври 2014 г. Освен това в писмото изрично се посочват причините, поради които след 14 ноември 2014 г. няма да може да му се предложи да сключи нов договор за наемане в Мисията за функциите, които дотогава е изпълнявал в рамките на трудовите си правоотношения с нея.

186 Именно в този специфичен контекст, пряко и тясно свързан с преструктурирането на мисията Eulex Kosovo, решението за което е взето през юни 2014 г., при изтичането на 14 октомври 2014 г. на десетия СД мисията Eulex Kosovo предлага на ищеца, в съответствие с писмото от 26 юни 2014 г., да сключи последния СД за периода от 15 октомври до 14 ноември 2014 г. Следователно той е бил отлично информиран поради какви причини и при какви условия му е предложен последен СД, както и за това, че предвид преструктурирането на Мисията и последвалото съкращаване на заеманата от него дотогава длъжност не е имало никаква изгледи договорът му да бъде подновен за изпълняваните от него функции. Това особено обстоятелство илюстрира идеално изключително временния и несигурен характер на самото естество на мисия в областта на ОВППС като мисията Eulex Kosovo и по този начин, самото ѝ съществуване. Впрочем освен че в него е включен член 21 с арбитражната клауза, съгласно която компетентен при спор е съдът на Съюза, разпоредбите на този договор не се различават от разпоредбите на десетия СД.

187 От констатациите в точки 185 и 186 по-горе е видно, че освен обективните причини, свързани с временното и постоянно променящо се естество на мандата на мисията Eulex Kosovo, що се отнася до неговата продължителност, съдържание и финансиране, оправдали сключването на първите десет СД, е имало и други обективни причини, основани на специфичен контекст, които оправдали още по-конкретно и подробно решението на Мисията да предложи на ищеца да сключи последния СД само за срок от един месец. Като се имат предвид тези обективни причини, подобно предложение е било необходимо и подходящо средство за задоволяване на нуждите, за които е създадено договорното правоотношение. Всъщност в такъв случай крайната дата на посочения СД

съвпада с датата, на която заеманата дотогава от ищеца длъжност е трябвало да бъде съкратена като част от преструктурирането на Мисията, решено от Съвета и изпълнено от нея, а именно 15 ноември 2014 г.

188 Следователно преди всичко е имало обективни причини, които да оправдаят сключването на единадесетте СД в съответствие с член 9 от Закона от 2003 г. Ето защо, без да е допусната злоупотреба, на ищеца е предложено да сключи последния СД. По-нататък и поради съображенията, изложени в точки 184 и 187 по-горе, претендираното преквалифициране на единадесетте СД в единен ДНБ трябва да се отхвърли като неоснователно. Накрая, в съответствие със съображенията, изложени в точка 82 по-горе, трябва да се отхвърли и претендираното преквалифициране на СД, сключени между ищеца и първите две мисии, посочени в точки 1 и 2 по-горе.

189 Допълнителните доводи на ищеца не могат да опровергаят този извод. Това е така, първо, що се отнася до довода, че договорното правоотношение автоматично се преквалифицира в един ДНВ, при положение че подписването на единадесетте СД е извършвано винаги след датата на встъпването му в длъжност.

190 Всъщност, макар да е безспорно, че всички единадесет СД са били подписани, след като са породили действие, достатъчно е да се отбележи, че правилото, на което се позовава ищецът, е изведено от разпоредбите на член 9 от белгийския закон от 3 юли 1978 г. за трудовите договори (Moniteur belge от 22 август 1978 г., стр. 9277). Както обаче бе констатирано в точка 139 по-горе, приложимо към настоящия спор национално право е ирландското право, което дори по същество не съдържа правило за сходен договорен формализъм. Ето защо този довод не е обоснован.

191 Второ, трябва да се отхвърли и доводът, че след като не са предоставени всички документи, които са неразделна част от договорите, и по-специално Съобщение C(2009) 9502, ищецът не е бил уведомен за своите данъчни и социални права преди подписването на първия СД. В това отношение той поддържа, че при липсата на информирано съгласие и на информация относно приложимата по отношение на единадесетте СД правна уредба последните били недействителни, така че и на това основание договорното правоотношение трябвало да се преквалифицира в единен ДНВ.

192 Мисията Eulex Kosovo не счита, че съгласието на ищеца е опорочено.

193 Що се отнася до твърдението, че ищецът не е бил информиран за данъчните и социалните си права преди подписването на първия СД, както бе установено в точка 113 по-горе, Съобщение C(2009) 9502 всъщност му е било изпратено преди подписването на този договор.

194 Няма обаче съмнение, че в това съобщение, което е неразделна част от първите девет СД, сключени между ищеца и ръководителя на мисията Eulex Kosovo, освен приложимите към трудовото правоотношение правила изрично са посочени всички негови социални и данъчни права. По-нататък следва да се отбележи, че преди всичко в електронното писмо от 9 февруари 2010 г., с което му е изпратено Съобщение C(2009) 9502 (вж. т. 113 по-горе), отдел „Човешки ресурси“ на Мисията е уточнил, когато е изготвяно предложението за наемането му на работа, каква процедура и какъв ред ще прилага, включително, за да определи в каква степен да го назначи и на каква заплата. На следващо място, в същия контекст ищецът е върнал на Мисията, надлежно попълнен и с дата 22 февруари 2010 г.,

формуляра, в който е декларирал къде пребивава. Накрая, с електронно писмо от 18 март 2010 г., от една страна, въз основа на документите, които е предоставил след електронното писмо от 9 февруари 2010 г., Мисията уведомила ищеца по-специално за категорията, в която попада длъжността му, за неговата степен и стъпка, за заплатата му и другите придобивки, за часовете и работното време в рамките на Мисията, за правата му във връзка с отпуските и застрахователна полицата „висок риск“, от които ще се ползва. От друга страна, тя приканила ищеца да приеме предложението за работа, приложено към посоченото електронно писмо от 18 март 2010 г., и да съобщи точната дата на пристигането си, като същевременно уточнила, че може предварително да поиска всяка информация, която счита за необходима. Ищецът върнал това предложение за работа, в което били уточнени неговата длъжност, степен, възнаграждение и крайната дата на първоначалния му СД, подписано и с дата 25 март 2010 г.

195 От всички изложени по-горе констатации следва, че ищецът е сключил първия СД с мисията Eulex Kosovo, след като е бил съвсем наясно с условията, при които е нает на работа, както и със своите социални и данъчни права. Освен това в писмените си изявления той не твърди, че документите, приложени към другите десет последователни СД, сключени впоследствие с Мисията, не са му били предоставени. Що се отнася до последния СД, както бе посочено в точка 138 по-горе, информацията за социалните и данъчните права на ищеца се съдържа в самите разпоредби на договора. Така към последния СД са приложени само длъжностната му характеристика, скалата на възнагражденията и идентификационният формуляр на служителя („Beneficiary form“ или „Designation form“).

196 Трето, доводът на ищеца за нарушение на член 8, параграф 2 от Закона от 2003 г. също не е основателен.

197 В това отношение, както бе посочено в точка 87 по-горе, ищецът поддържа, че нарушението на разпоредбите на член 8 от Закона от 2003 г. води ipso facto до преквалифицирането на СД в ДНВ. Също така в отговор на нов въпрос, поставен в рамките на третото процесуално-организационно действие, той изрично посочва, че претенцията за обезщетение на договорни вреди, претърпени във връзка с незаконосъобразното прекратяване на трудовото му правоотношение, се основава на преквалифицирането — посредством „прилагане на [член 9 от Закона от] 2003 г.“ — на договорното му правоотношение в рамките на мисиите.

198 Съгласно член 8, параграф 2 от Закона от 2003 г., когато работодателят възнамерява да поднови СД, той уведомява писмено работника или служителя най-късно до датата на подновяването за обективните причини, поради които е предложено сключването на СД, а не на ДНВ. Съгласно член 8, параграф 4 от посочения закон, когато работодателят не е предоставил тази информация писмено или информацията е уклончива и двусмислена, в зависимост от обстоятелствата по случая следва да се определят подходящите и справедливи последици.

199 Най-напред следва веднага да се констатира, от една страна, че разпоредбите на член 8, параграф 4 от Закона от 2003 г. предвиждат, че при неизпълнение на предвиденото в параграф 2 от този член задължение за предварително писмено информиране, в зависимост от обстоятелствата по случая следва да се определят подходящите и справедливи последици; от друга страна, обаче ирландският законодател не е предвидил, че такива последици могат да се състоят в преквалифициране на разглежданите СД в ДНВ.

В това отношение тези разпоредби се различават от разпоредбите на член 9, параграф 3 от Закона от 2003 г., от който е видно, че този законодател е предвидил, този път изрично, че при нарушение на параграфи 1 и 2 от последния член съответният СД се преквалифицира в ДНВ.

200 От друга страна, от практиката на ирландските съдилища — и по-специално от решение на Labour Court (Съд по трудовоправни спорове, Ирландия) от 24 февруари 2009 г., National University of Ireland Maynooth v. Dr. Ann Buckley (FTD092), по което в рамките на третото процесуално-организационно действие страните са приканени да представят евентуалните си становища — става ясно, че когато се прилагат разпоредбите на член 8, параграф 4 от Закона от 2003 г., определяните от тези съдилища подходящи и справедливи последици в случай на нарушение на член 8, параграф 2 от Закона от 2003 г. и когато има обективни причини за сключването на СД, се изразяват във финансово обезщетение.

201 По-нататък, що се отнася до твърдяното нарушение на разпоредбите на член 8, параграф 2 от Закона от 2003 г. в настоящия случай със сигурност може да се приеме, че изискванията за писмено и предварително информиране, което да не е уклончиво и двусмислено, са спазени при сключването на единадесетия СД, чието изпълнение е започнало на 15 октомври 2014 г. Всъщност в писмото от 26 юни 2014 г. мисията Eulex Kosovo посочва ясно и недвусмислено, че поради съкращаването на длъжността на ищеца, считано от 15 ноември 2014 г., тя може да му предложи да сключи само един последен СД, след като изтече десетият СД. Както е видно от точки 185—187 по-горе, посоченото основание, тъй като е пряко свързано с фактора време, характерен за самото естество на Мисията, представлява обективна причина по смисъла на член 7 от Закона от 2003 г.

202 При все това, противно на поддържаното от мисията Eulex Kosovo и както изтъква ищецът в отговора си на третото процесуално-организационно действие, нито от разпоредбите на СД от втори до десети, включително приложените към тях документи, нито от шестте ДОП личи, че посочената мисия официално и конкретно е информирала ищеца в съответствие с разпоредбите на член 8, параграф 2 от Закона от 2003 г., писмено и преди да породят действие подновените СД, за обективните причини, поради които тя му е предложила да сключи тези СД, а не ДНВ. В това отношение Мисията Eulex Kosovo се позовава на информацията, която според нея се съдържа в посочените ДОП и в приложените към СД документи, свързани с фактора време, характерен за самото естество на мисията Eulex Kosovo, а именно по-специално ограничената продължителност на мандатите на Мисията и на нейните последователни ръководители или ограничената продължителност на нейния бюджет, който се отпуска периодично.

203 Налага се обаче изводът, от една страна, че без съмнение СД от втори до десети не са били подписани преди съответните дати, на които са породили действие. Следователно, противно на предвиденото в разпоредбите на член 8, параграф 2 от Закона от 2003 г., съдържащата се в тях писмена информация не е можела да бъде официално и конкретно доведена до знанието на ищеца преди посочените дати.

204 От друга страна, налага се и изводът, че някои от шестте ДОП се отнасят до периоди на работа, обхванати от няколко СД, така че задължението за предоставяне на информация, предвидено в член 8, параграф 2 от Закона от 2003 г., явно не е могло да бъде изпълнено по този начин при подновяването на всеки от СД от втори до девети. Такъв е случаят например с четвъртия ДОП, който се отнася до периода от 15 юни 2012 г. до 14 юни

2013 г. — период, обхванат от шестия, седмия и осмия СД. Следователно ищецът явно не е бил информиран писмено за обективните причини, обосновали направеното му предложение да сключи седмия и осмия СД.

205 Що се отнася отново до шестте ДОП, несъмнено е вярно, че във втория ДОП, който се отнася до периода между 15 октомври 2010 г. и 20 юли 2011 г., е отбелязана „актуалната дата на края на мисията: 14 октомври 2011 г.“. Оказва се обаче, че тази информация е невярна. Всъщност към датата на подписване на втория ДОП, а именно 8 август 2011 г., както е видно от точка 160 по-горе, мандатът на Мисията е бил удължен до 14 юни 2012 г., считано от приемането на Решение 2010/322. Както е видно от точки 162 и 172 по-горе, датата 14 октомври 2011 г. е съвпадала едновременно с края на период, за който се отнасят референтните финансови суми, предназначени да покрият разходите на Мисията, и с края на мандата на действащия към съответния момент неин ръководител.

206 От изложените по-горе съображения следва, че освен липсата на изчерпателна информация относно подновяването на СД от втори до десети, информацията за тях, на която се позовава мисията Eulex Kosovo, в някои отношения е двусмислена, дори неточна, така че не отговаря на изискванията за конкретно и предварително информиране по член 8, параграф 2 от Закона от 2003 г.

207 Следователно ищецът с основание изтъква нарушение на разпоредбите на член 8, параграф 2 от Закона от 2003 г.

208 Що се отнася обаче до подходящите и справедливи последици, които трябва да се изведат от посоченото нарушение на основание член 8, параграф 4 от Закона от 2003 г., следва да се припомни, че от правилата, които уреждат производството пред юрисдикциите на Съюза, и по-специално от член 21 от Статута на Съда на Европейския съюз, както и от член 76 и от член 84, параграф 1 от Процедурния правилник на Общия съд, личи, че рамките на спора по принцип се определят и очертават от страните и че съдът на Съюза не може да се произнася ultra petita (вж. решение от 17 септември 2020 г., Alfamicro/Комисия, C-623/19 P, непубликувано, EU:C:2020:734, т. 40 и цитираната съдебна практика). По-конкретно, когато Общият съд е сезиран като съд по договора на основание член 272 ДФЕС, той трябва да се произнесе единствено в правната и фактическа рамка, определена от страните по спора (вж. решение от 17 септември 2020 г., Alfamicro/Комисия, C-623/19 P, непубликувано, EU:C:2020:734, т. 41 и цитираната съдебна практика).

209 В случая обаче, както бе отбелязано в точка 197 по-горе, доколкото изтъква нарушение на разпоредбите на член 8 от Закона от 2003 г., от една страна, ищецът изрично посочва, че иска преквалифицирането на СД в ДНВ, до което това нарушение довело ipso facto. От друга страна, той ясно припомня, че претендираното от него обезщетение, свързано с незаконосъобразното прекратяване на трудовото му правоотношение, се основава на преквалифицирането в приложение на член 9 от Закона от 2003 г. на договорното му правоотношение с мисиите, в които последователно е работил. От съображенията, изложени в точки 199 и 200 по-горе, обаче следва, че такава претенция за преквалифициране на договора не може да бъде уважена само на основание нарушение на член 8 от Закона от 2003 г. Това е така, още повече че както бе посочено в точка 188 по-горе, в случая, в съответствие с член 9 от Закона от 2003 г., е имало обективни причини за сключването на единадесетте последователни СД.

210 С оглед на всички изложени по-горе съображения претенцията за преквалифициране на последователните СД в единен ДНВ следва да се отхвърли.

б) По претендираното обезщетение на всички договорни вреди

211 Претендираното от ищеца в първото му искане обезщетение на договорните вреди се основава на преквалифицирането на СД в единен ДНВ поради злоупотребата с последователни СД, която била извършена от ответниците, и на нарушаване на правилата за договорен формализъм, приложими по силата на белгийското или ирландското право. В този контекст той изтъква нарушаването на социалните права, с които е трябвало да се ползва в качеството си на работник, нает на ДНВ, по-специално по отношение на социалното осигуряване и пенсиите, но също по отношение на информирането, консултирането, уведомяването и прекратяването на договора. Ето защо ищецът моли да му бъдат възстановени с обратно действие всички права, от които е трябвало да се ползва по силата на сключването на такъв договор.

212 Ответниците оспорват доводите на ищеца.

213 В това отношение следва да се отбележи, първо, че съгласно извода в точки 82 и 188 по-горе оплакването за злоупотреба със СД, която се твърди, че е извършила мисията Eulex Kosovo, трябва да бъде отхвърлено, а оттам и искането за преквалифициране в ДНВ на договорното правоотношение на ищеца с мисията Eulex Kosovo и вследствие на това, с първите две мисии, посочени в точки 1 и 2 по-горе.

214 Второ, както следва от точки 189—195 по-горе, ищецът неправилно обвинява мисията Eulex Kosovo, че е нарушила формалните правила за сключване на единадесетте СД, както и правилата относно информирането на работника, с което твърди недействителността на тези договори, с мотива че съгласието му било опорочено.

215 Следователно претендираното обезщетение на договорните вреди, които ищецът изтъква в рамките на първото искане, трябва да се отхвърли като неоснователно.

216 Предвид изводите, направени в точки 188 и 215 по-горе, следва да се отхвърлят като неоснователни претенциите, повдигнати от ответниците в първото искане, без при това положение да е необходимо произнасяне по възражението за тяхната недопустимост, посочено в точка 74 по-горе (вж. в този смисъл и по аналогия решения от 26 февруари 2002 г., Съвет/Boehringer, C-23/00 P, EU:C:2002:118, т. 52 и от 1 декември 1999 г., Boehringer/Съвет и Комисия, T-125/96 и T-152/96, EU:T:1999:302, т. 143 и 146).

2. По основната претенция за присъждане на обезщетение за извъндоговорните вреди, предявена като главна претенция (второ искане)

217 Що се отнася до второто искане, също представено като главно искане, от една страна, ищецът моли Общия съд по същество да установи, че като са взели решение по време на работата му за международните мисии на Съюза да го наемат като международен граждански персонал на договорна основа, а не като срочно нает служител на основание на УРДС, Съветът, Комисията и ЕСВД нарушили различни правни норми, по-конкретно някои разпоредби на „Договора“, и го третирали дискриминационно. От друга страна, с оглед на различните финансови и предвидени в Правилника вреди, които му били причинени от

тези незаконосъобразни действия, ищецът иска посочените трима ответници да бъдат осъдени да заплатят обезщетение в размер, който страните ще определят в даден от Общия съд срок.

218 Съветът, Комисията, ЕСВД и мисията Eulex Kosovo оспорват доводите на ищеца. Освен това в становищата си по отговора на ищеца на второто процесуално-организационно действие, според който претенцията му за обезщетение в рамките на второто искане се основава на член 268 и член 340, втора алинея ДФЕС, Комисията и ЕСВД изтъкват, че тя е недопустима.

219 В самото начало следва да се припомни, че както бе констатирано в точка 60 по-горе, основание на второто главно искане са разпоредбите на членове 268 и 340 ДФЕС и че то е за обезщетяване от Съвета, Комисията и ЕСВД на извъндоговорните вреди, които ищецът твърди, че претърпял поради възприетата от тях политика на наемане на международен граждански персонал в мисиите.

220 На първо място, въпреки изтъкнатата от Комисията и ЕСВД недопустимост на второто искане, по съображения за процесуална икономия и в интерес на доброто правораздаване Общият съд счита, че за да даде на страните в главното производство завършен и полезен отговор на посоченото искане, следва най-напред да разгледа по същество съдържащата се в него претенция в съответствие със съдебната практика, припомнена в точка 79 по-горе.

221 В това отношение трябва да се припомни, че съгласно член 340, втора алинея ДФЕС „[в] случай на извъндоговорна отговорност, Съюзът в съответствие с основните принципи на правото, които са общи за държавите членки, е длъжен да поправи вредите, причинени от неговите институции или служители, при изпълнението на техните задължения“. От постоянната съдебна практика следва, че за да се ангажира извъндоговорната отговорност на Съюза по смисъла на член 340, втора алинея ДФЕС за неправомерно поведение на неговите институции, трябва кумулативно да са налице определени условия, а именно неправомерност на поведението, за което се упрекват институциите, наличие на вреда и наличие на причинно-следствена връзка между твърдяното поведение и претендираната вреда (вж. решения от 9 септември 2008 г., FIAMM и др./Съвет и Комисия, C-120/06 P и C-121/06 P, EU:C:2008:476, т. 106 и цитираната съдебна практика и от 25 ноември 2014 г., Safa Nicu Sepahan/Съвет, T-384/11, EU:T:2014:986, т. 47).

222 Тези условия са кумулативни. Следователно, ако не е изпълнено едно от тях, искът трябва да се отхвърли в неговата цялост, без да е необходимо да се изследват другите условия (вж. в този смисъл решение от 7 декември 2010 г., Fahas/Съвет, T-49/07, EU:T:2010:499, т. 93 и определение от 17 февруари 2012 г., Dagher/Съвет, T-218/11, непубликувано, EU:T:2012:82, т. 34).

223 Освен това условието за наличие на неправомерно поведение на институциите на Съюза изисква да е налице достатъчно съществено нарушение на правна норма, която има за цел да се предоставят права на частноправни субекти (вж. в този смисъл решение от 30 май 2017 г., Safa Nicu Sepahan/Съвет, C-45/15 P, EU:C:2017:402, т. 29 и цитираната съдебна практика).

224 В случая, що се отнася, на първо място, до твърдяното нарушение на правни норми, по-специално на първичното право, първо, следва да се отбележи, че без да уточнява кои разпоредби има предвид, в бележката под линия на стр. 63 от исковата молба ищецът се

позовава на откъс от труд по общо материално право на Съюза, в който са цитирани членове 39 и 42 ЕО. Следва обаче да се припомни, че тези членове се намират в глава I („Работници“) на дял III („Свободно движение на лица, услуги и капитали“) на част трета от Договора за ЕО („Политики на Общността“) и че свободното движение на работници се гарантира в рамките на Съюза (член 75 ДФЕС (предишен член 39 ЕО). Съгласно член 48 ДФЕС (предишен член 42 ЕО) законодателят приема такива мерки в областта на социалната сигурност, които са необходими за гарантиране на свободното движение на работниците. Доколкото разглежданото в случая трудово правоотношение е било сключено и осъществено изключително извън територията на Съюза, настоящото дело по никакъв начин не се отнася до упражняването от ищеца на правото му на свободно движение като работник, поради което твърдението, че дискриминацията, която допуснали първите трима ответници, „противоречи на [Д]оговора“, е явно неоснователно.

225 Второ, що се отнася до оплакването, че Съветът, Комисията и ЕСВД злоупотребили с власт, ищецът по същество поддържа, че те са въвели и използвали система за набиране на персонал на мисиите в нарушение на разпоредбите на първичното право. Освен това той твърди, че и самите институции били наясно с правните и финансови рискове, както и с риска от накърняване на репутацията, до които водели договорите, сключени между различните мисии в областта на ОВППС и международния граждански персонал. Във връзка с това ищецът препраща, от една страна, към годишния доклад за дейността за 2012 г., изготвен от Службата за инструментите в областта на външната политика (Service for Foreign Policy Instruments) на Комисията, и от друга страна, към документи, изготвени от Работната група на съветниците по външни отношения (RELEX) за Съвета.

226 В това отношение следва да се припомни, че член 28 ДЕС, който заменя и изменя член 14 от Договора за ЕС в редакцията му в сила към момента на създаването на мисията Eulex Kosovo (вж. т. 158 по-горе), в параграф 1, първа алинея предвижда, че когато международното положение налага оперативно действие от страна на Съюза, Съветът приема необходимите решения и че те определят задачите, обхвата и средствата, които трябва да се предоставят на Съюза, условията за изпълнението им и ако е необходимо, тяхната продължителност. Така следва да се констатира, че в специфичната рамка на ОВППС Съветът решава какви средства да се предоставят на Съюза и при какви условия да се изпълняват решенията, които приема във връзка със съответното оперативно действие на Съюза. Тъй като тази разпоредба не предвижда никакво ограничение по отношение на посочените в нея средства, следва да се приеме, че те се отнасят по-специално до човешките ресурси, предоставени на разположение за посоченото действие.

227 Именно на основание на тези специални разпоредби от областта на ОВППС, съдържали се в член 14 от Договора за ЕС в редакцията му в сила през 2008 г., в член 9, параграф 3 от Съвместно действие 2008/124 Съветът е предвидил, че мисията Eulex Kosovo може също, ако е необходимо, да наема на работа и международен и местен персонал на договорна основа. Що се отнася до условията за наемане на работа на международния граждански персонал, Съветът най-напред решава, видно от член 10, параграф 3 от Съвместно действие 2008/124 в първоначалната му редакция, че „[у]словията на наемане на работа, както и правата и задълженията на международния или местния граждански персонал, са установени в сключените договори между ръководителя на мисията и членовете на персонала“. Тази разпоредба остава непроменена до приемането на Решение 2014/349, което го изменя, за да се вземе предвид предоставянето на правосубектност на мисията

Eulex Kosovo по силата на член 15а, включен в Съвместно действие 2008/124. Така оттогава тази разпоредба посочва договори, сключени между мисията Eulex Kosovo и членовете на персонала.

228 От изложените по-горе констатации следва, че именно на основание на разпоредбите на първичното право, които се отнасят конкретно до ОВППС, нормативните разпоредби относно мисията Eulex Kosovo изрично установяват правно основание, на което ръководителят на Мисията, а впоследствие и самата мисия да наемат на договорна основа международен граждански персонал.

229 Освен това ищецът напразно се позовава, от една страна, на годишния доклад за дейността от 2012 г., изготвен от Службата за инструментите в областта на външната политика на Комисията, съдържащ предложение за прилагане на УРДС към договорно наетите служители на мисии в областта на ОВППС — предложение, което било създадено с цел „избягване на правни и финансови рискове, както и на риск от накърняване на репутацията“, и от друга страна, на документи, изготвени от Работната група RELEX за Съвета, съдържащи предложения за нова правна рамка, приложима за международния граждански персонал. Всъщност, дори да се приеме за доказано наличието на такива предложения, налага се изводът, че ищецът не доказва по какъв начин фактът, че те не са приети, сам по себе си представлява достатъчно съществено нарушение на правна норма, която има за цел да се предоставят права на частноправни субекти.

230 На второ място, що се отнася до твърдяното нарушение на принципите на равно третиране и на недопускане на дискриминация, първо, ищецът неправилно твърди, че между различните членове на договорно наетия персонал на мисията Eulex Kosovo имало дискриминация, тъй като се прилагали различни национални законодателства, към които препращат договорните разпоредби, изведени от Съобщение C(2009) 9502. Съгласно установената съдебна практика принципът на равно третиране изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано (вж. решение от 10 октомври 2013 г. Manova, C-336/12, EU:C:2013:647, т. 30 и цитираната съдебна практика). Предвид тази съдебна практика следва да се приеме, че независимо от факта, че членовете на международния граждански персонал са сключили индивидуално договорите си мисията Eulex Kosovo, те са третирани съобразно същите условия, формулирани идентично в съответните им договори (вж. в този смисъл определение от 30 септември 2014 г., Bitiqi и др./Комисия и др., T-410/13, непубликувано, EU:T:2014:871, т. 35). Ето защо това твърдение трябва да се отхвърли като неоснователно.

231 Второ, отново неправилно ищецът твърди, че е претърпял вреда поради неравно третиране и дискриминация в сравнение с неговите европейски колеги, назначени със статут на служители, за които се прилагат УРДС, условия, които според него е трябвало да му бъдат предоставени в качеството му на служител, нает в областта на ЕСВД, като добавя, че съгласно решението за създаване на МНЕО персоналът трябва да бъде назначаван само като „европейски персонал“.

232 Всъщност, от една страна, както става ясно от точки 224—230 по-горе, законодателят не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е предвидил в нормативните разпоредби относно мисията Eulex Kosovo правно основание, на което ръководителят на Мисията, а впоследствие и самата Мисия да наемат на договорна основа международен граждански персонал. От друга страна, що се отнася до твърдението, че от решението за създаване на

МНЕО било видно, че персоналът трябва да бъде назначаван само като „европейски персонал“, от една страна, следва да се констатира, че ищецът не представя нито посоченото решение, нито друга информация в подкрепа на това твърдение. При всички положения се налага изводът, че подписаният на 13 юли 1991 г. в Белград Меморандум за разбирателство, с който е създадена в МНЕО, впоследствие преименувана на МНЕС, не съдържа разпоредба, от която може да се установи, че наетият впоследствие договорно персонал е бил назначен неправомерно на работа в мисията Eulex Kosovo.

233 На трето място, отново напразно ищецът се позовава, от една страна, на решение на Tribunal du travail francophone de Bruxelles (Френскоезичен съд по трудови спорове Брюксел, Белгия) от 30 юни 2014 г. по дело RG № 12/3600/A и от друга страна, на решение от 5 октомври 2004 г., Sanders и др./Комисия (T-45/01, EU:T:2004:289), които не само разкривали проблема с дискриминацията, произтичащ от „неевропейските“ договори, но и показвали финансовите последици, до които това обстоятелство водело за европейските институции.

234 Всъщност, първо, ищецът не излага причините, поради които в случая тези две решения биха могли да обосноват претендираното по второто искане обезщетение.

235 Второ, що се отнася до решението на Tribunal du travail francophone de Bruxelles от 30 юни 2014 г. по дело G № 12/3600/A, налага се изводът, че спорът в основата на това решение се отнася до факти, които нямат видима релевантна връзка с тези по настоящия случай. Всъщност този спор е главно относно искане за обезщетение поради прекратяване на СД на международен граждански служител, нает в мисията Eulex Kosovo, а след това относно уволнението му поради сериозни нарушения. В това решение Tribunal du travail francophone de Bruxelles обаче приема, че въпросният трудов договор е бил прекратен предсрочно по причини, различни от сериозно основание, неработоспособност или непреодолима сила, в нарушение на приложимите разпоредби на френското трудово право, така че ищецът е следвало да получи обезщетение. Ето защо, тъй като ищецът не уточнява какви последици трябва да се изведат от това решение, Общият съд не е в състояние да ги идентифицира.

236 Също така, що се отнася до решение от 5 октомври 2004 г., Sanders и др./Комисия (T-45/01, EU:T:2004:289), на което той също се позовава, произтичащият от него извод не може да се приложи по аналогия към настоящия случай. Всъщност в точка 142 от това решение Общият съд констатира, че като не е предложила на ищците, в нарушение на Устава на съвместното предприятие, за което те работят, сключването на договори за срочно наети служители, Комисията не е спазила при упражняване на административните си правомощия правото, което заинтересованите лица черпят от посочения устав. В случая обаче ищецът не успява да докаже, че е имал право съгласно правните норми на Съюза да бъде нает в рамките на посочените в точки 1—3 по-горе мисии по силата на правилата на УРДС (или по силата на еквивалентни правила).

237 С оглед на всички съображения, изложени в точки 224—236 по-горе, следва да се констатира, че ищецът не е доказал достатъчно съществено нарушение на правна норма, която има за цел да му се предоставят права.

238 Следователно, тъй като едно от кумулативните условия за ангажиране на извъндоговорната отговорност на Съюза не е изпълнено, претенцията за обезщетение по второто искане трябва да се отхвърли като неоснователна, без да е необходимо произнасяне по

посочените в точки 74 и 218 по-горе твърдения за нейната недопустимост, които ответниците повдигат в съответствие със съдебната практика, припомнена в точка 216 по-горе.

3. По претенцията, изложена при условията на евентуалност, за извъндоговорно обезщетение (трето искане)

239 При условията на евентуалност, в случай че Общият съд отхвърли основните претенции, изложени в първите му две искания, ищецът иска да му бъде присъдено обезщетение въз основа на извъндоговорната отговорност на „европейските институции“. Според него с наложеното му от тях договорно правоотношение ответниците нарушили принципите на правна сигурност, на зачитане на придобитите права и на защита на оправданите правни очаквания, правото на добра администрация, принципа на административна прозрачност и задължението за полагане на грижа, принципа на защита на частноправните субекти и Кодекса за добро поведение на администрацията. Той обаче твърди, че ако първите две главни искания бъдат отхвърлени като недопустими или неоснователни, това би доказало, че ответниците са нарушили тези принципи, права и задължения, както и този кодекс. Всъщност в тази хипотеза би му било „невъзможно да определи на кои права се подчиняват тези договори, в какви срокове и доколко би могъл да изтъква тези права или тяхното нарушаване“. Поради това той твърди, че ако Общият съд отхвърли като недопустими или неоснователни първите две главни искания, това ще му причини вреда, която той оценява на 150 000 EUR.

240 В становището си по възраженията за недопустимост, повдигнати от ответниците, ищецът твърди, че от исковата молба ясно личи, че при условията на евентуалност той иска, тъй като са нарушени основни права, да ангажира извъндоговорната отговорност на институциите. Той счита, че не е в състояние да изясни по-подробно кои от правата му са били нарушени, при положение че това нарушение би могло да се установи само ако Общият съд отхвърли претенциите му по първите две главни искания. Тези особени обстоятелства по настоящото дело и приложимата към него правна уредба следвало да се вземат предвид при преценката дали са спазени разпоредбите на член 76 от Процедурния правилник. По същите причини като изложените във връзка с второто искане ищецът счита, че Съдът на Европейския съюз е компетентен да се произнесе по третото искане. С оглед на липсата на яснота, съгласуваност и предвидимост на създадената правна рамка Комисията не можела да критикува ищеца, че не е определил съответната част от отговорността на всяка от институциите, посочени в третото искане.

241 В случай че третото искане бъде обявено за допустимо, срещу което те възразяват, като се има предвид твърдяната липса на яснота в доводите на ищеца, според Съвета, Комисията и ЕСВД то трябва да бъде отхвърлено като неоснователно.

242 Общият съд счита, че следва да разгледа допустимостта на претенцията по третото искане за присъждане на извъндоговорно обезщетение.

243 Следва да се припомни, че съгласно член 21, първа алинея във връзка с член 53, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз и съгласно член 76, буква г) от Процедурния правилник на Общия съд всяка искова молба или жалба трябва да посочва предмета на спора и кратко изложение на посочените основания. Това посочване трябва да е достатъчно ясно и точно, за да позволи на ответника да подготви защитата си, а на Общия съд — да се произнесе по иска или жалбата, ако е необходимо, без да разполага с

други данни. С оглед на гарантиране на правната сигурност и на доброто правораздаване, за да е допустим(а) искът или жалбата, е необходимо съществените правни и фактически обстоятелства, на които той или тя се основават, да следват поне обобщено, но по логичен и разбираем начин от текста на самата искова молба или жалба. По-конкретно, за да бъдат изпълнени тези изисквания, искова молба, целяща поправяне на вреди, за които се твърди, че са причинени от институция на Съюза, трябва да съдържа данни, които позволяват да се определят поведението на институцията, на което ищецът се позовава срещу нея, причините, поради които той счита, че съществува причинно-следствена връзка между това поведение и вредата, която твърди, че е понесъл, както и характерът и размерът на тази вреда (вж. решение от 2 март 2010 г., Arcelor/Парламент и Съвет, T-16/04, EU:T:2010:54, т. 132 и цитираната съдебна практика и определение от 5 октомври 2015 г., Grigoriadis и др./Парламент и др., T-413/14, непубликувано, EU:T:2015:786, т. 30).

244 Следва обаче да се приеме, че нито исковата молба, дори разгледана в нейната цялост, нито последващите писмени изявления на ищеца не дават възможност да се установи с необходимата яснота и точност наличието на достатъчно пряка причинно-следствена връзка между нарушенията, които се твърди, че са допуснали ответниците, и вредата, твърдяна от ищеца в рамките на претенцията по третото му искане за присъждане на обезщетение.

245 Всъщност по същество ищецът твърди вреди, претърпени поради отхвърлянето от Общия съд на първите му две главни искания. Именно с оглед на посочените вреди той основава твърдението си, че ответниците носят извъндоговорна отговорност по членове 268 и 340 ДФЕС.

246 Така, макар че за да характеризира твърдяната вреда, ищецът основава претенцията си за обезщетение на поведение на Общия съд, именно извъндоговорната отговорност на ответниците, която той твърди, че те носят по същество поради тяхното предполагаемо неправомерно поведение, описано в рамките на първите две искания, му причинило договорни или извъндоговорни вреди. При тези обстоятелства Общият съд не може да разбере как неговото решение за отхвърляне на първите две главни искания като неоснователни би могло да причини на ищеца вреди, за които да са отговорни ответниците.

247 Ето защо третото искане, направено при условията на евентуалност, не отговаря на изискванията по член 76, буква г) от Процедурния правилник и следователно трябва да се отхвърли като явно недопустимо поради липса на яснота (вж. т. 73 и 241 по-горе).

248 С оглед на съображенията, изложени в точки 216, 238 и 247 по-горе, и тъй като първото и второто искане трябва да бъдат отхвърлени като неоснователни, а третото — като недопустимо, искът следва да се отхвърли в неговата цялост, без да е необходимо произнасяне по другите повдигнати от ответниците възражения за недопустимост, в съответствие със съдебната практика, припомнена в точка 216 по-горе.

V. По съдебните разноски

249 Съгласно член 219 от Процедурния правилник в решението си, постановено след отмяна и връщане на делото за ново разглеждане, Общият съд се произнася по съдебните разноски по образуваните пред него производства, от една страна, и по производството по обжалване пред Съда, от друга страна.

250 По смисъла на член 134, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.

251 Съгласно член 134, параграф 3 от Процедурния правилник, ако страните са загубили по едно или няколко от предявените основания, всяка страна понася направените от нея съдебни разноски.

252 В решението си по жалбата Съдът не се е произнесъл по съдебните разноски. Следователно в настоящото решение Общият съд трябва да се произнесе по съдебните разноски по образуваните пред него производства, от една страна, и по производството по обжалване пред Съда, от друга страна, в съответствие с член 219 от Процедурния правилник.

253 Тъй като ответниците са загубили производството по обжалване пред Съда, дело C-43/17 P, те следва да бъдат осъдени да понесат направените от тях съдебни разноски, както и съдебните разноски, направени от ищеца във връзка с това производство, както и с производството пред Общия съд преди обжалването, дело T-602/15, от датата, на която с отделни молби са повдигнали съответно възраженията за недопустимост в последното производство.

254 Тъй като е загубил по същество в производството след връщане на делото на Общия съд, дело T-602/15 RENV, ищецът следва да бъде осъден да понесе направените от него съдебни разноски, включително свързаните с предявяването на исковата молба, както и разноските на ответниците, свързани с това производство.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (втори разширен състав)

реши:

1) **Отхвърля иска.**

2) **Съветът на Европейския съюз, Европейската комисия, Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), мисията Eulex Kosovo понасят направените от тях съдебни разноски и тези на ищеца в производството по обжалване пред Съда, дело C-43/17 P, както и в първоначалното производство пред Общия съд, дело T-602/15, от датата, на която с отделни молби са повдигнали съответно възраженията за недопустимост в последното производство.**

3) **Осъжда г-н Liam Jenkinson да заплати съдебните разноски по производството след връщане на делото на Общия съд, дело T-602/15 RENV, включително тези по предявяването на исковата молба, както и разноските на ответниците по това производство.**

Van der Woude Tomljenović Schalin

Škvařilová-Pelzl Nõmm

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 10 ноември 2021 година.

Подписи

Съдържание

I. Обстоятелствата по спора . . . 2

II. Производства пред Общия съд и пред Съда . . . 3

III. Искания . . . 5

IV. От правна страна . . . 8

А. Предварителни бележки . . . 8

1. По правното основание и предмета на иска, както и на първите три искания на ищеца . . . 8

2. По компетентността на Общия съд след постановяване на решението по жалбата 12

Б. По допустимостта . . . 13

В. По същество . . . 14

1. По основната претенция за преквалифициране на договорното правоотношение в ДНВ и за присъждане на обезщетение за договорните вреди (първото искане) . . 14

а) По претендираното преквалифициране на последователните СД в единен ДНВ . . . 14

1) Определяне на приложимото към единадесетте СД право . . . 15

i) Предварителни бележки . . . 16

ii) Правила за определяне на националното право, приложимо към разглежданото договорно правоотношение . . . 18

iii) По липсата в единадесетте СД на договорна разпоредба, годна да уреди пряко спора в основата на първото искане . . . 19

iv) По националното материално право, приложимо към първите девет СД, сключени между ищеца и ръководителя на мисията Eulex Kosovo . 20

v) По националното материално право, приложимо за десетия и единадесетия СД, подписани между ищеца и мисията Eulex Kosovo . . 22

2) Ирландското материално трудово право, приложимо в настоящия случай, с което се транспонира клауза 5 от Рамковото споразумение за СД . . . 24

3) По прилагането на ирландското трудово право към претендираното преквалифициране на единадесетте СД в ДНВ . . . 26

б) По претендираното обезщетение на всички договорни вреди . . . 40

2. По основната претенция за присъждане на обезщетение за извъндоговорните вреди, предявена като главна претенция (второ искане) 40

3. По претенцията, изложена при условията на евентуалност, за извъндоговорно обезщетение (трето искане) 45

V. По съдебните разноски 46